

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

SBORNÍK ABSTRAKTŮ

z V. ročníku

Studentské vědecké konference ZSF JU

21. listopadu 2018

ZSF JU, objekt „Vltava“, J. Boreckého 1167/27,

370 11 České Budějovice, 1. patro, sál A

**Jan Neugebauer, Jitka Doležalová,
Iva Šafaříková (editoři)**

České Budějovice 2018

SBORNÍK ABSTRAKTŮ

z V. ročníku Studentské vědecké konference ZSF JU

(21. listopadu 2018, ZSF JU, České Budějovice)

Editoři:

Mgr. Jan Neugebauer

Mgr. Jitka Doležalová

Mgr. Iva Šafaříková

*Konference se konala pod záštitou děkanky fakulty
prof. PhDr. Valérie Tóthové, Ph.D., a je určena studentům
nelékařských zdravotnických a sociálních oborů.*

Organizační výbor:

Předsedkyně komise

doc. Mgr. et Mgr. Jitka Vacková, Ph.D.

Členky komise

prof. MUDr. Mária Kovářová, CSc.

doc. PhDr. Sylva Bártlová, Ph.D.

Recenzentka:

prof. MUDr. Eva Topinková, CSc.

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy

© Jan Neugebauer, Jitka Doležalová, Iva Šafaříková (Eds), 2018

ISBN 978-80-7394-718-7

Obsah

Program.....	5
Vybrané ťažké kovy v ovocných destilátoch určených pre vlastnú spotrebu – pilotná štúdia (MÁRIA TATARKOVÁ, TIBOR BAŠKA, MIROSLAVA ĎURANOVÁ, STANISLAV KUKA, HENRIETA HUDEČKOVÁ).....	10
Důvody pro odmítání seniorů zapojit se do aktivizačních programů (MIROSLAVA HEJNOVÁ, MARIE TREŠLOVÁ).....	12
Klimakterium – období v životě ženy (ROMANA BELEŠOVÁ, VALÉRIE TÓTHOVÁ)....	14
Posturální stabilita a riziko pádu u pacientů se získaným poškozením mozku (MARKÉTA BENDOVÁ, JITKA VACKOVÁ, MARCELA MÍKOVÁ, MARTINA HARTMANOVÁ).....	16
Ovlivnitelné rizikové faktory a cévní mozková příhoda ischemického typu (SIMONA BERKOVÁ, LENKA ŠEDOVÁ).....	18
Komparácia hodnôt fúznej vergencie v závislosti na použitých technikách vyšetrenia (BEÁTA KOVAČOVICOVÁ).....	20
Využití hodnotícího nástroje Rapid Geriatric Assessment pro populaci geriatrických jedinců (JITKA DOLEŽALOVÁ, VALÉRIE TÓTHOVÁ).....	22
Vliv heteroforií na práci s počítačem (NICOL DOSTÁLOVÁ, PETR VESELÝ).....	24
Skríning rizika pádu u pacientov s neurologickým ochorením (JAROSLAV MADLEŇÁK, MICHAELA MIERTOVÁ, IVANA BÓRIKOVÁ).....	26
Využití hodnotících a měřících nástrojů pro pacienty s tělesným znevýhodněním (JAN NEUGEBAUER, VALÉRIE TÓTHOVÁ).....	28
Integrace zahraničních akademických pracovníků (EVA FICHTNEROVÁ).....	30
Hodnocení lokomočních a balančních funkcí u klientů s poškozením mozku (MARTINA HARTMANOVÁ, MARCELA MÍKOVÁ, JITKA VACKOVÁ, MARKÉTA BENDOVÁ).....	32
Pohľad sestier na dôstojnosť starých ľudí: deskriptívna kvalitatívna štúdia (LAURA CHUPÁČOVÁ, JURAJ ČÁP).....	34

Vzdálené monitorování kardiologických implantátů – mají moderní technologie kamarády i mezi starší populací? (IVA ŠAFAŘÍKOVÁ, ALAN BULAVA)	36
Využití dotazníků PedsQL pro hodnocení kvality života rodin s dětmi s vybranými diagnózami (INGRID BALOUN)	38
Převaz centrálního žilního katétru dle „Guidelines of centers for disease prevention and control“ (PETRA KYJOVSKÁ, MARTIN KRAUSE).....	40
Poster kyberšikana (LADISLAV SOLDÁN)	42
Péče porodní asistentky o ženu s porodní bolestí (EVA ŠALANSKÁ)	44
Antibakteriální nanovrstva aplikovaná na vybrané předměty a plochy používané v klinické praxi (MARTIN KRAUSE, FRANTIŠEK DOLÁK)	46
Domácí péče o nemocné na přelomu 19. a 20. století (ANTONÍN ŠŤASTNÝ)	48
Nutriční stav pacientů s osteoporózou (SIMONA ŠIMKOVÁ).....	50
Diferenciální diagnostika bolesti na hrudi: simulační studie (RADEK ZEMÁNEK).....	52
Vertigo v přednemocniční péči: simulační studie (JAN ŽALOUDEK)	54
Péče o dolní končetiny v dospělosti a ve stáří (LUCIE VOJČOVÁ, VĚRA OLIŠAROVÁ).....	56
Psychosociální souvislosti rozvodových řízení z důvodu sexuálního násilí (JITKA FIALOVÁ)	58
Zkušenosti nestátních poskytovatelů sociálních služeb se zahájením jejich činnosti a role všeobecné sestry v tomto procesu (JAN DOLEŽAL)	60

Program

V. ROČNÍK STUDENTSKÉ VĚDECKÉ KONFERENCE

Středa 21. 11. 2018

- 08:00–09:00 Registrace účastníků
- 09:00–09:15 Úvodní proslov – *doc. Mgr. et Mgr. Jitka Vacková, Ph.D.*
(*proděkanka pro vědu a výzkum ZSF JU*)

STUDENTSKÁ VĚDECKÁ KONFERENCE

- 09:15–09:25 Vybrané těžké kovy v ovocných destilátech určených pro vlastní spotřebu – pilotná štúdia
Mgr. Mária Tatarková; doc. MUDr. Tibor Baška, PhD.; Mgr. Miroslava Ďuranová; Ing. Stanislav Kuka, PhD.; prof. MUDr. Henrieta Hudečková, PhD., MPH
(*Jesseniova lekárska fakulta v Martine Univerzity Komenského v Bratislave*)
- 09:25–09:35 Důvody pro odmítání seniorů zapojit se do aktivizačních programů
Bc. Miroslava Hejnová; doc. PhDr. Marie Trešlová, Ph.D.
(*Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích*)
- 09:35–09:45 Klimakterium – období v životě ženy
Mgr. Romana Belešová; prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.
(*Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích*)
- 09:45–09:55 Posturální stabilita a riziko pádu u pacientů se získaným poškozením mozku
Mgr. et Mgr. Markéta Bendová; doc. Mgr. et Mgr. Jitka Vacková, Ph.D.; MUDr. Mgr. Marcela Míková, Ph.D.; Mgr. Martina Hartmanová
(*Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích*)
- 09:55–10:05 Ovlivnitelné rizikové faktory a cévní mozková příhoda ischemického typu
Bc. Simona Berková; Mgr. Lenka Šedová, Ph.D.
(*Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích*)

- 10:05–10:15 Komparácia hodnôt fúznej vergencie v závislosti na použitých technikách vyšetrenia
Bc. et Bc. Beáta Kovačovicová
(Lékařská fakulta Masarykovy univerzity v Brně)
- 10:15–10:25 Využití hodnoticího nástroje Rapid Geriatric Assessment pro populaci geriatrických jedinců
Mgr. Jitka Doležalová; prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.
(Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích)
- 10:25–10:35 Vliv heteroforií na práci s počítačem
Bc. et Bc. Nicol Dostálová; Mgr. Petr Veselý, DiS., Ph.D.
(Lékařská fakulta Masarykovy univerzity v Brně)
- 10:35–10:50 PŘESTÁVKA**
- 10:50–11:00 Skrining rizika pádu u pacientov s neurologickým ochorením
Bc. Jaroslav Madleňák; Mgr. Michaela Miertová, Ph.D.; doc. Mgr. Ivana Bóriková, Ph.D.
(Jesseniova lekárska fakulta v Martine Univerzity Komenského v Bratislave)
- 11:00–11:10 Využití hodnoticích a měřicích nástrojů pro pacienty s tělesným znevýhodněním
Mgr. Jan Neugebauer; prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.
(Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích)
- 11:10–11:20 Integrace zahraničních akademických pracovníků
Mgr. Eva Fichtnerová
(Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích)
- 11:20–11:30 Hodnocení lokomočních a balančních funkcí u klientů s poškozením mozku
Mgr. Martina Hartmanová; MUDr. Mgr. Marcela Míková, Ph.D.; doc. Mgr. et Mgr. Jitka Vacková, Ph.D.; Mgr. et Mgr. Markéta Bendová
(Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích)
- 11:30–11:40 Pohľad sestier na dôstojnosť starých ľudí: deskriptívna kvalitatívna štúdia
Bc. Laura Chupáčová; Mgr. Juraj Čáp, PhD.
(Jesseniova lekárska fakulta v Martine Univerzity Komenského v Bratislave)

- 11:40–11:50 Vzdálené monitorování kardiologických implantátů – mají moderní technologie kamarády i mezi starší populací?
Mgr. Iva Šafaříková; prof. MUDr. Mgr. Alan Bulava, Ph.D.
(Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích)
- 11.50–12:00 Využití dotazníků PedsQL pro hodnocení kvality života rodin s dětmi s vybranými diagnózami
Mgr. Ingrid Baloun
(Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích)
- 12:00–12:10 Převaz centrálního žilního katétru dle „Guidelines of centers for disease prevention and control“
Bc. Petra Kyjovská, DiS.; Mgr. Martin Krause, DiS.
(Fakulta zdravotnických studií, Technická univerzita v Liberci)
- 12:10–12:20 Poster kyberšikana
Bc. Ladislav Soldán
(Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích)
- 12:20–12:30 Péče porodní asistentky o ženu s porodní bolestí
Mgr. Eva Šalanská
(Fakulta zdravotnických studií, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem)
- 12:30–12:45 PŘESTÁVKA**
- 12:45–12:55 Antibakteriální nanovrstva aplikovaná na vybrané předměty a plochy používané v klinické praxi
Mgr. Martin Krause, DiS.; Mgr. František Dolák, Ph.D.
(Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích)
- 12:55–13:05 Domácí péče o nemocné na přelomu 19. a 20. století
Mgr. Bc. Antonín Šťastný
(1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy)
- 13:05–13:15 Nutriční stav pacientů s osteoporózou
Mgr. Ing. Simona Šimková
(Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích)
- 13:15–13:25 Diferenciální diagnostika bolesti na hrudi – simulační studie
Radek Zemánek
(Univerzita Pardubice)

- 13:25–13:35 Vertigo v přednemocniční péči: simulační studie
Jan Žaloudek
(Univerzita Pardubice)
- 13:35–13:45 Péče o dolní končetiny v dospělosti a ve stáří
Bc. Lucie Vojčová; Mgr. Věra Olišarová, Ph.D.
(Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích)
- 13:45–13:55 Psychosociální souvislosti rozvodových řízení z důvodu
sexuálního násilí
Mgr. Jitka Fialová
(Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích)
- 13:55–14:05 Zkušenosti nestátních poskytovatelů sociálních služeb se
zahájením jejich činnosti a role všeobecné sestry v tomto
procesu
Bc. Jan Doležal
(Fakulta zdravotnických studií, Univerzita Pardubice)

Ukončení konference

- 14:30–14:45 Závěrečný proslov
doc. Mgr. et Mgr. Jitka Vacková, Ph.D.
(*proděkanka pro vědu a výzkum ZSF JU*)

V. ročník

Studentské vědecké konference

Wybrané ťažké kovy v ovocných destilátoch určených pre vlastnú spotrebu – pilotná štúdia

Selected heavy metals in fruit distilled spirits intended for own consumption – pilot study

Mária Tatarková, Tibor Baška, Miroslava Ďuranová, Stanislav Kuka, Henrieta Hudečková*

Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, Ústav verejného zdravotníctva, Martin, Slovenská republika

SOUHRN

Ciel: Analýza výskytu vybraných ťažkých kovov vo vzorkách ovocných destilátov určených pre vlastnú spotrebu.

Materiál a metódy: Analyzovali sme 18 vzoriek pre výskyt olova, chrómu a kadmia. Väčšina vzoriek bola destilovaná v miestnych pestovateľských páleniciach v Žilinskom kraji. Príprava vzorky pozostávala z predchádzajúcej mineralizácie s použitím MULTIWAVE 60 50 Hz. Vzorky sa analyzovali pomocou AAS GBC XPLORAA 5000 s GF 5000.

Výsledky: Priemerná koncentrácia etanolu bola vyššia v porovnaní s distribuovanými liehovinami/destilátmi. Olovo bolo detegované vo všetkých vzorkách. V dvoch prípadoch bola koncentrácia pod úroveň limitu kvantifikácie (LOQ). Najvyššie koncentrácie boli v slivovici z Maďarska (581,0 µg/l; rok destilácie 2014) a vo vínovici z Trnavy (466,4 µg/l; rok destilácie 2015). Kadmium sa vyskytovalo v 16 vzorkách pod úroveň LOQ, najvyššia koncentrácia bola vo vínovici z Trnavy (16,10 µg/l; rok destilácie 2015). Koncentrácie chrómu neprekročili limit pre pitnú vodu.

Záver: Olovo a kadmium sú rozšírenými kontaminantmi ovocných destilátov. Ak vezmeme do úvahy bežný výskyt a možný multiplikatívny účinok s etanolom, môžeme predpokladať, že ťažké kovy môžu zohrávať úlohu pri etiopatogenéze viacerých chronických ochorení pripisovaných konzumácii alkoholu. Výsledky sú významným východiskom pre ďalšie štúdium problematiky.

Kľúčové slová: destiláty – chróm – kadmium – olovo – spotreba

ABSTRACT

Objective: Analysis of the occurrence of selected heavy metals in samples of fruit distilled spirits intended for own consumptions.

Material and methods: We analysed 18 samples for occurrence of lead, chromium and cadmium. Most of the samples were distilled in the local growing distilleries in the Žilina Region. Sample preparation consisted of previous mineralization with use of MULTIWAVE 60 50 Hz. The samples were analysed by AAS GBC XPLORAA 5000 with GF 5000.

Results: The average ethanol concentration was higher compared to distributed spirits. We detected lead in all samples. In two of them the concentration was lower than the limit of quantitation (LOQ). The highest concentrations were observed in plum spirit from Hungary (581.0 µg/l; distillation in 2014) and in grape spirit made in Trnava (466.4 µg/l; distillation in 2015). In 16 samples cadmium level was lower than the limit of quantitation (LOQ), its highest concentration was in a grape spirit from Trnava (16.10 µg/l; distillation in 2015). Concentrations of chromium did not exceed the standard for drinking water.

Conclusions: Lead and cadmium are widespread contaminants of fruit spirits. Taking into consideration common occurrence and possible multiplicative effect with ethanol, we can assume certain role of heavy metals in ethiopatogenesis of some alcohol-attributable chronic diseases. Our results present a significant starting point for further research of the issue.

Keywords: *spirits – chromium – cadmium – lead – consumption*

KONTAKT:

Mgr. Mária Tatarková, Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, Ústav verejného zdravotníctva, Malá Hora 11149/4B, 036 01 Martin, Slovenská republika
E-mail: tatarkova12@uniba.sk

Důvody pro odmítání seniorů zapojit se do aktivizačních programů

The reasons why seniors refuse to get involved in the activation programmes

Miroslava Hejnová, Marie Trešlová*

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, České Budějovice, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Tato práce je zaměřena na možné důvody, kvůli kterým se senioři využívající služeb zařízení pro seniory nemohou či nechtějí zapojit do aktivizačních programů. Pro zmapování problému byly osloveny všeobecné sestry a senioři, u kterých byla zjišťována celková znalost aktivizačních programů a jejich názory na tyto programy. Sociálním pracovníkům byly položeny otázky, které se zabývají problematikou poskytování aktivizačních programů.

Cíl: Zjišťovány byly důvody, kvůli kterým se senioři nezapojují do aktivizačních programů v zařízení pro seniory a dále jaké a jakým způsobem jsou aktivizační programy seniorům v zařízeních pro seniory poskytovány. Poslední cíl zjišťoval, jak se podílejí všeobecné sestry na aktivizačních programech a jaké jsou jejich znalosti v této oblasti.

Metodika: Empirická část byla zpracována technikou polostrukturovaného rozhovoru. Získané informace byly zpracovány metodou tužka-papír a dále pomocí otevřeného kódování rozděleny do příslušných tří kategorií.

Výsledky: Z výsledků výzkumného šetření vyplývá, že nejčastěji uvedené důvody pro nezapojení je nevyhovující zdravotní stav, ale i jiné osobní důvody. V zařízení pro seniory je poskytována široká nabídka programů. Jsou zde zastoupeny všechny programy kromě dramaterapie.

Závěr: Tato práce pomáhá nastínit možné důvody, kvůli kterým se senioři nechtějí či nemohou zapojit do aktivizačních programů, spokojenost s nabídkou programů a osobními názory na nové programy, místnosti a personál aplikující tyto programy.

Klíčová slova: *stáří – stárnutí – senior – aktivizace – aktivizační programy*

ABSTRACT

Introduction: This thesis is focused on reasons due to which seniors using senior facilities can not or do not want to join activation programmes. To map the issue, general nurses were addressed, as well as seniors whose general knowledge of activation programmes and their opinions on these programmes were detected. Especially questions focused on the issue of providing activation programmes were aimed at social workers.

Objective: The following was detected: the reasons why seniors do not join activation programmes, ways how these programmes are provided, and what activation programmes are offered to seniors in senior facilities. The last aim was trying to detect how general nurses participate in activation programmes, as well as their knowledge in this area.

Methods: A semi-structured interview technique was chosen for the empirical part of this thesis. The obtained information were processed via the pen-paper method, thereafter divided into three relevant categories with use of open coding.

Results: The survey results prove that the most frequently given reasons for not involving seniors into these activities are unsatisfactory health conditions, but also other personal reasons. Senior facilities offer a wide programme of activities. Except of drama-therapy there are represented all programmes.

Conclusion: This study helps to understand why seniors refuse to get involved in activation programmes, what is their satisfaction with programme offer, and personal opinions on the new programmes, rooms, and staff implementing these programmes.

Keywords: *age – aging – senior – activation – activation programmes*

KONTAKT:

Bc. Miroslava Hejnová, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice, Česká republika
E-mail: hejnom00@zsf.jcu.cz

Klimakterium – období v životě ženy

Climactericum – a period in the life of women

Romana Belešová*, Valérie Tóthová

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
Ústav ošetrovatelství, porodní asistence a neodkladné péče,
České Budějovice, Česká republika*

SOUHRN

Každá žena v průběhu svého života prožije období klimakteria, jež je charakterizováno vyhasnutím ovariálních funkcí s významnými endokrinními, somatickými i psychickými změnami.

Estrogenní deficit způsobuje u žen řadu nežádoucích funkčních, ale i organických změn, menopauzu charakterizují i změny psychické, včetně vazomotorických příznaků, dále ztráta kostní hmoty, urogenitální atrofie, infekce močových cest, močová inkontinence, somatické symptomy, sexuální dysfunkce, ztráta elasticity kůže, deprese, změny nálady, poruchy spánku, ztráta paměti, přírůstek hmotnosti, bolesti svalů a kloubů. V tomto náročném období se objevují různé symptomy, které v menší či ve větší míře mohou ovlivňovat kvalitu života žen. Za účelem posuzování rozsahu jednotlivých symptomů bylo vytvořeno mnoho standardizovaných dotazníků a měřících škál, jež jsou logicky sestavené pro statistické vyhodnocení a jsou celosvětově využívány k hodnocení úrovně kvality života či míry obtíží a jejich ovlivnění. Příspěvek komparuje závěry empirických výzkumů o využití hodnoticích nástrojů za účelem posouzení symptomů u žen v období klimakteria v České republice a v zahraničí. Koncipován je jako přehledové sdělení na základě analýzy studií publikovaných ve vědeckých databázích, jako jsou EBSCO, ProQuest, PubMed, ScienceDirect.

Výsledky prokázaly, že hodnoticích nástroje jsou využívány jak k určování druhu a míry symptomů u žen v období klimakteria, tak i k hodnocení úrovně kvality života žen.

Klíčová slova: hodnoticích nástroj – klimakterium – kvalita života – žena

ABSTRACT

All women experience the climacteric period in the course of their lives. This period is characterized by the extinction of ovarian functions associated with important endocrinal somatic and psychological changes.

Oestrogen deficit causes a number of undesirable functional and organic changes in women, the menopause is also characterized by psychological changes, vasomotor symptoms, loss of bone mass, urogenital atrophy, urinary tract infections, loss of skin elasticity, depressions, swings of mood, sleeping disorders, impaired memory, gain in weight, pain in muscles and joints. In this demanding period various symptoms appear, which may, more or less, affect the quality of woman life. Numerous standardized questionnaires and rating scales have been developed to assess the degree of individual symptoms. The questionnaires and scales are logically arranged to enable statistic processing, and are used worldwide to assess the quality of life, the degree of problems and the ways of improving the problems. The paper compares the conclusions of empiric studies dealing with the assessments of symptoms of climacteric women in the Czech Republic and abroad. It is outlined as an overview based on the analysis of studies published in scientific databases such as EBSCO, ProQuest, PubMed, and ScienceDirect.

The results proved that the rating scales are used for both the assessment of type and degree of climacteric symptoms and assessment of quality of women lives.

Keywords: *rating scale – climacteric – symptom – quality of life – woman*

KONTAKT:

Mgr. Romana Belešová, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, Ústav ošetřovatelství, porodní asistence a neodkladné péče, U Výstaviště 26, 370 05 České Budějovice, Česká republika
E-mail: rbelesova@zsf.jcu.cz

Posturální stabilita a riziko pádu u pacientů se získaným poškozením mozku

Postural stability and risk of falling in patients with acquired brain injury

**Markéta Bendová*, Jitka Vacková, Marcela Míková,
Martina Hartmanová**

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
České Budějovice, Česká republika*

SOUHRN

Úvod: V posledních dvou desetiletích stoupá počet osob se získaným poškozením mozku, což je vysvětlováno vysokou úrovní akutní zdravotní péče a rychlejším a nebezpečnějším způsobem života. Následky poškození mozku závisí na míře, formě a kombinaci konkrétního funkčního poškození a mohou se projevovat ve zvýšeném riziku pádů. Obavy z pádu způsobují také psychické následky, kdy dochází k omezení společenských aktivit a snížení kvality života. Studie je součástí projektu GAJU s názvem Koordinovaná rehabilitace u pacientů s poškozením mozku (reg. č. GAJU 138/2016/S).

Cíl: Zjistit vliv tříměsíční fyzioterapie v domácím prostředí v rámci týmu koordinované rehabilitace na posturální stabilitu a riziko pádu klientů se získaným poškozením mozku.

Metodika: U 17 klientů byla zajištěna devítiměsíční spolupráce s týmem koordinované rehabilitace ve složení fyzioterapeut, ergoterapeut a sociální pracovník v domácím prostředí. K objektivnímu zhodnocení efektu tříměsíční fyzioterapie byly použity standardizované funkční testy stability FSST a BBS, které byly prováděny při zahájení sledování, následně po tříměsíční fyzioterapii v domácím prostředí a dále po třech a šesti měsících od ukončení intervence.

Výsledky: Na základě měření BBS a hodnocení rizika pádu došlo ke zlepšení posturálních funkcí u 15 ze 17 klientů, žádný klient se nezhoršil a počet klientů vysoce ohrožených pádem se zredukoval z osmi na tři klienty. Dle měření FSST všichni klienti zvládli provedení FSST pod 15 s, tudíž žádný klient nespadal do skupiny ohrožené rizikem pádu.

Závěr: Z výsledků standardizovaných funkčních testů FSST a BBS je patrný podstatný pozitivní vliv tříměsíční fyzioterapie v domácím prostředí na posturální stabilitu a riziko pádu u osob se získaným poškozením mozku.

Klíčová slova: *posturální stabilita – riziko pádu – FSST – BBS – získané poškození mozku*

ABSTRACT

Introduction: In the last two decades, the number of people with acquired brain injury has increased. This is generally explained by a higher level of emergency health care and faster more dangerous way of life. The consequences of brain damage depend on the degree, form and combination of a particular functional impairment, and may be associated with increased risk of falling. The fear of falling causes psychological consequences which can lead to a decrease in social activities and reduce the quality of life. The study is part of the GAJU project titled Coordinated Rehabilitation in Patients with Brain Disorders (Reg. No. GAJU 138/2016/S).

Objective: The aim of study was to determine effect of three-month physiotherapy in home environment within a team coordinated rehabilitation for postural stability and the risk of falling in clients with acquired brain injury.

Methodology: Nine-months cooperation with coordinated rehabilitation team was evaluated in 17 clients in their home environment. Rehabilitation team was consisted of a physiotherapist, ergotherapist, and social worker. Effect of three-months physiotherapy were assessed using standardized FSST and BBS stability tests that were performed at the beginning of observation, after three-months of physiotherapy in home environment, then three and six months after the end of the intervention.

Results: Based on BBS measurements and fall risk assessment, postural performance improved in 15 from 17 clients. Condition of no client was deteriorate. The number of clients endangered by the risk of falling was reduced from eight to three clients. According to FSST analysis, all clients managed FSST under 15 s, therefore no client fell into the group with risk of falling.

Conclusion: The results of standardized FSST and BBS functional tests show a significant positive effect of three-month physiotherapy performed in home environment on postural stability and on the risk of falling in people with acquired brain injury.

Keywords: *postural stability – risk of falling – FSST – BBS – acquired brain injury*

KONTAKT:

Mgr. et Mgr. Markéta Bendová, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice, Česká republika
E-mail: bendovam@zsf.jcu.cz

Ovlivnitelné rizikové faktory a cévní mozková příhoda ischemického typu

Influenceable risk factors and ischemic stroke

Simona Berková, Lenka Šedová*

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
České Budějovice, Česká republika*

SOUHRN

Úvod: Cévní mozkové příhody jsou nejčastější příčinou invalidizace v České republice. Ačkoliv existují programy, které mají celosvětový charakter a zvyšují informovanost populace o ovlivnitelných rizikových faktorech, je jejich využitelnost stále na nízké úrovni.

Cíl: Cílem práce bylo porovnat znalostní potenciál o ovlivnitelných rizikových faktorech u pacientů s vysokým rizikem vzniku cévní mozkové příhody a u pacientů, kteří se léčí po prodělané cévní mozkové příhodě ischemického typu.

Metodika: K získání dat bylo použito kvalitativní výzkumné šetření s použitím techniky polostrukturovaného rozhovoru. Samotný výzkum probíhal v období červen–červenec 2018. Celkem proběhlo 10 rozhovorů a kritériem pro výběr výzkumného souboru bylo zvýšené riziko vzniku cévní mozkové příhody nebo její prodělán.

Výsledky: Výzkumné šetření poukazuje na větší informovanost o nemoci samotné u lidí po prodělané cévní mozkové příhodě. Dále výzkum ukázal, že dotazování s vysokým rizikem ke vzniku cévní mozkové příhody ischemického typu znají určitá opatření a dodržují režim, který snižuje potenciaální riziko jejího vzniku. Pravidelné lékařské kontroly jsme zaznamenali u všech dotazovaných, což napomáhá k jejich lepší dispenzarizaci.

Závěr: Výzkumná práce vedla k analyzování dosavadní informovanosti u populace s vysokým rizikem vzniku cévní mozkové příhody ischemického typu. U lidí po prodělané cévní mozkové příhodě je informovanost značně vyšší. Veškerá data uvedená ve výzkumu mohou sloužit jako základ pro vytvoření dalšího výzkumného šetření.

Klíčová slova: ischemická cévní mozková příhoda – ovlivnitelné rizikové faktory – primární prevence – ateroskleróza

ABSTRACT

Introduction: Ischemic stroke is the most common cause of invalidity in the Czech Republic. We have a lot of global programs to make people more aware, but the awareness of risk factors is low.

Objective: The main objective of study was to compare knowledge about higher mentioned factors between two groups of respondents. First group includes patients with high risk for developing stroke. Second one is composed of those patients, who were already treated after stroke developed.

Methods: For the research realization we applied quality approach through a semi-structured interview. The research was conducted from June to July 2018. The research team consisted of 10 respondents. The criteria for selecting people was an increased high risk of stroke or people after stroke.

Results: The research helps to provide better knowledge of stroke in patients who passed this illness. Furthermore, research has shown that high risk respondents are aware of certain measures and adhere to a regimen that reduces their potential risk for stroke. All regular medical check-ups were recorded to help to improve their dispensarisation.

Conclusions: The research led to an analysis of the awareness of stroke in the population with high risk for ischemic stroke. People after stroke know more information about this disease. All data included in the research can serve as a basis for further research.

Keywords: *ischemic stroke – influenceable risk factors – primary prevention – atherosclerosis*

KONTAKT:

Bc. Simona Berková, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice, Česká republika
E-mail: berk00@zsf.jcu.cz

Komparácia hodnôt fúznej vergencie v závislosti na použitých technikách vyšetrenia

Comparison of fusional vergence values depending on the used examination techniques

Beáta Kovačovicová

Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, katedra optometrie a ortoptiky, Brno, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Fúznú vergenciu chápeme ako rozsah konvergencie, divergencie a zmeny vo vertikále, v ktorom je klient schopný udržať rovnaké obrazy oboch očí spojené. Jednotlivé techniky určené na vyšetrenie fúznej vergencie sa líšia mierou disociácie.

Cieľ: Cieľom práce bolo zistiť, či miera disociácie ovplyvňuje veľkosť fúznej vergencie.

Metodika: Počas vyšetrenia mal klient nasadenú plnú sférocylindrickú korekciu. Pozitívne a negatívne fúzne vergencie boli vyšetrené štyrmi metódami. V prvom prípade klient fixoval optotypový znak a vergenčná záťaž bola zvyšovaná pomocou priziem vo foropteri. Zvyšovanie vergenčnej záťaže bolo v druhom a treťom prípade opäť pomocou foropteru, ale disociačnou jednotkou v druhom prípade boli anaglyfné filtre a fixačný stimul – Worthov anaglyfný test. V treťom prípade bol podnetom polarizovaný kríž s fúznym podnetom uprostred v kombinácii s polarizačnými filtermi. Štvrtou disociačnou jednotkou bol synoptofor, kde sa veľkosť fúznej vergencie zisťovala na obrázkoch pre fúziu II. Pri každej disociačnej jednotke bola klientovi zmeraná aj veľkosť heterofórie.

Výsledky: Celkovo bolo zmeraných 27 subjektov, pričom 1 klientka musela byť zo štúdie vyradená. Z výsledkov vyplýva, že so zvyšujúcou sa mierou disociácie klesá hodnota fúznej vergencie.

Záver: Keďže je veľkosť fúznej vergencie ovplyvnená mierou disociácie, nie je vhodné porovnávať nami namerané hodnoty s očakávanými hodnotami, ktoré boli získané technikou inej miery disociácie ako v našom prípade.

Kľúčové slová: fúzna vergencia – disociácia – foropter – synoptofor

ABSTRACT

Introduction: We understand the fusional vergence as a range of convergence, divergence, and changes in the vertical, in which the client is able to keep the same images of both eyes connected. Individual techniques for examining fusional vergence vary by degree of dissociation.

Objectives: The aim of the thesis was to find out whether the degree of dissociation affects the size of the fusional vergence.

Methods: During the examination, the client had a full spherocylindric correction. Positive and negative fusional vergence were examined by four methods. In the first case, the client fixed the optotype character and the vergence load was increased by prisms in phoropter. Increasing the vergence load was again in the second and third case by foropter, but dissociation unit in the second case were anaglyph filters and fixation stimulus – Worth anaglyph test. In the third case, a polarized cross with a fusion stimulus in the center in combination with polarizing filters, was the stimulus. The fourth dissociation unit was the synoptophore where the size of the fusional vergence was determined with the figures for fusion II. At each dissociation unit, the size of the heterophoria was also measured.

Results: A total of 27 subjects were measured, one patient had been removed from the study. The results show that with the increasing degree of dissociation, the value of the fusional vergence decreases.

Conclusion: Since the size of the fusional vergence is affected by the degree of dissociation, it is inappropriate to compare our measured values with the expected values obtained by the technique of a different degree of dissociation than in our case.

Keywords: *fusional vergence – dissociation – phoropter – synoptophore*

KONTAKT:

Bc. et Bc. Beáta Kovačovicová, Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, katedra optometrie a ortoptiky, Komenského náměstí 220/2, 662 43 Brno, Česká republika

E-mail: kovacovicova.b@gmail.com; 436105@mail.muni.cz

Využití hodnoticího nástroje Rapid Geriatric Assessment pro populaci geriatrických jedinců

Using of evaluating tool Rapid Geriatric Assessment for population of geriatric individuals

Jitka Doležalová, Valérie Tóthová*

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, České Budějovice, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Nástroj Rapid Geriatric Assessment (RGA) je měřicí a hodnoticí nástroj, jenž zhodnocuje geriatrickou křehkost, sarkopenii, nutriční stav a kognitivní funkce. Nástroj byl vyvinut na St. Louis University. Jedná se o komplexní a rychle uskutečnitelné zhodnocení geriatrických jedinců.

Cíl: Cílem práce bylo analyzovat využitelnost hodnoticího nástroje RGA pro populaci geriatrických jedinců.

Metodika: Kontinuální rešeršní strategií v období květen–září 2018 bylo analyzováno 17 relevantních zdrojů z portálu PubMed, Scopus, Ebsco, Web of Science a Willey online Library. Prostudováním dostupných zdrojů byly detekovány tři zahraniční studie hodnotící validitu a reliabilitu hodnoticího nástroje RGA.

Výsledky: Využitelnost hodnoticího nástroje RGA byla testována u geriatrických jedinců v Brazílii, Mexiku a USA. Tento nástroj poskytuje komplexní hodnocení zdravotního stavu se zakomponováním jednotlivých problematických oblastí geriatrických jedinců (sarkopenie, křehkost, kognitivní dysfunkce a riziko malnutrice).

Závěr: Rešeršní strategie vedla k analyzování využitelnosti hodnoticího nástroje RGA pro populaci geriatrických jedinců. Tento nástroj je dostatečně efektivní pro komplexní hodnocení zdravotního stavu. Nástroj RGA je možné využít pro hodnocení základních potřeb, výsledky hodnocení pak mohou být podkladem pro prohlubující vyšetření geriatrických jedinců v rizikových oblastech.

Klíčová slova: *Rapid Geriatric Assessment – geriatrický jedinec – hodnoticí nástroj – ošetřovatelství*

ABSTRACT

Introduction: Rapid Geriatric Assessment is a measuring and evaluating tool that estimates geriatric frailty, sarcopenia, nutritional state and cognitive function. The RGA tool was evolved at Saint Louis University. The evaluation of geriatric individuals is complex and fast to carry out.

Objective: The goal of the work was to analyse the usefulness of the RGA tool for the population of geriatric individuals.

Method: From May to September 2018, we analysed 17 relevant sources from PubMed, Scopus, Ebsco, Web of Science, and Willey Online Library by using a search strategy. After examining available resources there were detected three foreign studies evaluating the validity and reliability of the RGA tool.

Results: The usefulness of the RGA tool was tested on geriatric individuals in Brazil, Mexico, and USA. This tool provides complex estimation of the medical state including problematic features of geriatric individuals (geriatric frailty, sarcopenia, malnutrition, and cognitive dysfunction).

Conclusion: The search strategy led to analysing the usefulness of the RGA tool for the population of geriatric individuals. The tool is sufficient enough for complex evaluation of the medical state. It is possible to use the RGA tool for estimating the basic needs, the results of evaluation may be used for more profound examination of geriatric individuals in risky areas.

Keywords: *Rapid Geriatric Assessment – geriatric individual – evaluating tool – nursing*

KONTAKT:

Mgr. Jitka Doležalová, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice, Česká republika
E-mail: Dolezj08@zsf.jcu.cz

Vliv heteroforií na práci s počítačem

Influence of heterophoria on computer work

Nicol Dostálová, Petr Veselý*

*Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, katedra optometrie
a ortoptiky, Brno, Česká republika*

SOUHRN

Úvod: Heteroforie je binokulární porucha, která způsobuje obtíže jako bolesti hlavy, neostře vidění nebo diplopii. V současnosti se projevuje při práci na počítači. Sledování monitoru může způsobit syndrom počítačového vidění projevující se astenopií nebo diplopií. Na vzniku těchto příznaků se může podílet i heteroforie. Problematiku lze ověřit pomocí eye-trackingu.

Cíl: Studie ověřuje vliv heteroforie na rychlost očních pohybů po určité době práce na počítači.

Metodika: Pacienti vyplní CVS dotazník. Následuje vyšetření zrakové ostrosti a subjektivní refrakce. Heteroforie je měřena von Graefeho prizmatem na vzdálenost 6 m a 70 cm. Poté probíhá měření délky trvání očních pohybů. Pacienti sledují sekvenci bodů na monitoru (eye-tracking měření). Pokračují se zátěží a poté sledují totožnou sekvenci bodů.

Výsledky: Celkem bylo naměřeno 26 pacientů, z toho 50 % tvořili pacienti s heteroforií. Průměrná délka trvání očních pohybů byla u heteroforie $442,2 \pm 134,6$ ms před zátěží a po ní $468,5 \pm 131,9$ ms. U kontrolní skupiny bylo naměřeno $444,9 \pm 103,1$ ms před zátěží a po ní $494,7 \pm 125,1$ ms. *T*-test u heteroforie ($p_1 = 0,026$) i kontrolní skupiny ($p_2 = 0,001$) ukazuje statisticky významný rozdíl. *T*-test ($p = 0,281$) u výsledků obou skupin po zátěží nevykazuje statisticky významný rozdíl. Hodnoty jsou zpracovány na hladině spolehlivosti $p = 0,05$ v MS Excel.

Závěr: Po zátěži jsou oční pohyby pomalejší u obou skupin. V porovnání s kontrolní skupinou nemá heteroforie vliv na rychlost očních pohybů.

Klíčová slova: heteroforie – počítač – syndrom počítačového vidění (CVS) – oční pohyby

ABSTRACT

Introduction: Heterophoria is a binocular disorder causing problems such as headaches, blurred vision or diplopia that occur primarily while working on the computer. It may also contribute to the symptoms caused by the computer vision syndrome that include asthenopia or diplopia. It can be verified by using the eye-tracking.

Objective: To determine the influence of heterophoria on the eye movement speed after working on computer.

Methods: Patients complete the CVS questionnaire before the examination of visual acuity, and subjective refraction. Heterophoria is measured by von Graefe prism (6 m and 70 cm). To measure the ocular velocity, patients observe the sequence of dots on a screen (eye-tracking). Patients continue with the strain reading and finally observe the same dot sequence.

Results: In total 26 of patients were observed. Heterophoria group consisted of 50% of these patients. Eye movement duration was measured in 442.2 ± 134.6 ms for the heterophoria before and 468.5 ± 131.9 ms after the strain. The control group measured 444.9 ± 103.1 ms before and 494.7 ± 125.1 ms after the strain. In both groups *T*-test showed statistically significant differences ($p_1 = 0.026$ and $p_2 = 0.001$). After the strain, *T*-test for both groups showed no statistically significant differences ($p = 0.281$). A *p*-value was considered significant in Microsoft Excel.

Conclusion: After the strain, the eye movements are slower in both groups. Compared with the control group, heterophoria has no effect on the ocular speed.

Keywords: *heterophoria – computer – computer vision syndrome (CVS) – eye movements*

KONTAKT:

Bc. et Bc. Nicol Dostálová, Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, katedra optometrie a ortoptiky, Komenského náměstí 220/2, 662 43 Brno, Česká republika

E-mail: 428713@mail.muni.cz

Skríning rizika pádu u pacientov s neurologickým ochorením

Screening of fall risk in patients with neurological disease

Jaroslav Madleňák, Michaela Miertová, Ivana Bóriková*

*Univerzita Komenského, Jesseniova lekárska fakulta,
Ústav ošetrovateľstva, Martin, Slovenská republika*

SÚHRN

Úvod: Pacienti s neurologickými ochoreniami sú vysoko rizikovní k pádom. Pri identifikácii rizikových pacientov zohráva sestra dôležitú úlohu. Pre bezpečnosť hospitalizovaného pacienta je dôležité posúdiť prítomnosť rizikových faktorov a výšku rizika meracím nástrojom určeným pre túto skupinu a klinické prostredie.

Cieľ: Zistiť prítomnosť vybraných rizikových faktorov pádu a realizovať skríning rizika pádu.

Metodika: Na zber empirických údajov sme zostavili posudzovací formulár, ktorý obsahoval vybrané rizikové faktory pádu a skríningový nástroj na posúdenie výšky rizika pádu u dospelých pacientov – Morse Fall Scale (MFS).

Výsledky: V súbore pacientov ($N = 100$) bolo 51 mužov a 49 žien. Priemerný vek súboru bol $60,0 \pm 15,3$ rokov. Z rizikových faktorov pádu sa vyskytovali najčastejšie poruchy chôdzy a rovnováhy (92,0 %), chronické ochorenie ≥ 4 diagnózy (80,0 %), užívanie farmakoterapie ≥ 5 indikačných skupín (71,0 %) a poruchy zraku (61,0 %). Pád v anamnéze uviedlo 8 % pacientov. V celom súbore bolo priemerné skóre MFS na úrovni stredného rizika pádu ($32,5 \pm 16,7$). Vysoké riziko pádu (MFS ≥ 45) malo 26 % pacientov, s priemerným skóre MFS $55,6 \pm 8,0$.

Záver: MFS je časovo nenáročný skríningový nástroj pre ošetrovateľskú prax. Sestrám umožní identifikovať vysoko rizikových pacientov a orientovať ošetrovateľskú starostlivosť na realizáciu preventívnych a protektívnych intervencií.

Podakovanie: Podporené projektom „Posudzovanie rizika pádov – pre vzdelávanie a prax“ (KEGA 048UK-4/2016).

Kľúčové slová: pád – riziko – nemocnica – skríning – Morse Fall Scale

ABSTRACT

Introduction: Patients with neurological diseases have a high risk for falling. Nurse has an important role in identification of risky patients. For the safety of hospitalized patient, it is important to assess the presence of risk factors and the level of risk of falling with the measuring instrument intended for this patients' group and the clinical environment.

Objective: To identify the presence of selected fall risk factors and to realize a fall risk screening.

Methods: We created a list of selected fall risk factors and used screening tool for fall risk – Morse Fall Scale (MFS) to collect empirical data in adult inpatients.

Results: The sample was consisted of 100 patients (51 men, 49 women) with mean age of 60.0 ± 15.3 years. There were fall risk factors: gait and balance disturbance (92%), chronic disease ≥ 4 (80%), pharmacotherapy ≥ 5 drug groups (71%), and visual disturbance (61%). History of falling had 8% of patients in the past three months. Mean score of fall risk by MFS was medium (32.5 ± 16.7). In total 26% of patients were at high risk of falling (MFS ≥ 45), mean score by MFS was 55.6 ± 8.0 .

Conclusion: MFS screening tool is quick for using in nursing practice and it allows nurses to identify patients with high risk of falling. Nursing care may be oriented to realization of preventive and protective interventions.

Acknowledgements: Supported by the grant "Assessment risk of fall – for education and practice" (KEGA No. 048UK-4/2016).

Keywords: fall – risk – hospital – screening – Morse Fall Scale

KONTAKT:

Bc. Jaroslav Madleňák, Univerzita Komenského, Jesseniova lekárska fakulta, Ústav ošetrovateľstva, Malá Hora 5, 036 01 Martin, Slovenská republika
E-mail: jaroslavmadlenak@azet.sk

Využití hodnoticích a měřicích nástrojů pro pacienty s tělesným znevýhodněním

Using of evaluating and measuring tools for patients with physical disability

Jan Neugebauer, Valérie Tóthová*

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, České Budějovice, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Nástroje pro hodnocení potřeb pacientů s tělesným znevýhodněním by se měly zaměřovat na oblast celkového zdravotního stavu, hodnocení rizika pádu a hodnocení rizika vzniku dekubitů. Vzhledem k časté plegické formě znevýhodnění by se měl klást důraz i na prevenci zlomenin, deformit a jiných komplikací.

Cíl: Cílem práce bylo analyzovat veškeré dostupné nástroje poskytující komplexní obraz o pacientovi s tělesným znevýhodněním.

Metodika: Kontinuální rešeršní strategií realizovanou v období listopad 2017 – září 2018 bylo analyzováno 81 dostupných zdrojů z databází PubMed, Scopus, Web of Science, Willey Online Library, Google Scholar a Ebsco. Bylo vybráno několik hodnoticích nástrojů zaměřujících se na posouzení stavu pacienta se znevýhodněním a několik nástrojů zaměřujících se na posouzení rizika vzniku dekubitů.

Výsledky: Pro komplexní hodnocení pacienta může být použit standardizovaný dotazník Model Disability Survey (MDS), který obsahuje hodnocení z oblastí zdravotní kondice, asistenční služby, sociální role aj. Z výsledků analýzy nástrojů hodnoticích riziko vzniku dekubitů považujeme za nejpřínosnější stupnici Waterlow a Braden.

Závěr: Rešeršní strategie vedla k analyzování potřeb pacientů s tělesným znevýhodněním a využití nástrojů k jejich měření a hodnocení. Veškeré uvedené údaje podněcují další výzkumná šetření zaměřující se na validování standardizovaného dotazníku MDS a tvorbu nástroje se zakomponováním veškerých evidovaných potřeb pro komplexní posouzení potřeb pacientů s tělesným znevýhodněním.

Klíčová slova: měřicí nástroje – hodnoticí nástroje – tělesné znevýhodnění – ošetřovatelství

ABSTRACT

Introduction: Tools for evaluation of the needs of physically handicapped patients should focus on the medical state as a whole, the assessment of the risk of falling and pressure ulcers. Considering the paralysis, the emphasis should be on the prevention of fractures, deformation, and other complications.

Objective: The objective of the work was to analyse all accessible tools providing a complex image of physically handicapped patients.

Method: From November 2017 to September 2018, 81 sources from PubMed, Scopus, Web of Science, Willey Online Library, Google Scholar, and Ebsco database were analysed by using a research strategy. Several evaluating tools were chosen, some of them focused on estimating medical state of physically handicapped patients, others focused on assessing the risk of pressure ulcer development.

Results: Standardized Model Disability Survey (MDS) can be used for complex evaluation of patients, the questionnaire contents the assessment of medical state, assistant service, social role, etc. As the results show, Waterlow and Braden are the most beneficial scales used for evaluating the risk of pressure ulcer development.

Conclusion: The research strategy led to analysing the needs of physically handicapped patients and the usefulness of measuring and evaluating tools. All the data encourage further research focusing on the validation of the MDS questionnaire and the creation of a tool incorporating all recorded needs for a comprehensive assessment of the needs of physically handicapped patients.

Keywords: *measuring tools – evaluating tools – physical disability – nursing*

KONTAKT:

Mgr. Jan Neugebauer, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice, Česká republika
E-mail: Neugebauer@zsf.jcu.cz

Integrace zahraničních akademických pracovníků

Integration of foreign academic workers

Eva Fichtnerová

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
České Budějovice, Česká republika*

SOUHRN

Úvod: Nejeftivnější způsob soužití zahraničních akademických pracovníků s majoritou je integrace, což znamená aktivní participaci v pracovním procesu a životě společnosti.

Cíl: Cílem studie je analýza a popis vybraných aspektů integrace zahraničních akademických pracovníků na veřejných VŠ a AV ČR či nabízení služeb a vytvoření návrhu na zlepšení integračních procesů. Základní hypotézou je, že vybrané aspekty integrace zahraničních akademických pracovníků závisí na kvalitě a počtu poskytovaných služeb. S narůstajícím počtem a subjektivně zhodnocenou kvalitou služeb se zvyšuje subjektivní hodnocení zahraničních akademických pracovníků ve vybraných aspektech integrace.

Metodika: Výzkum bude veden smíšenou strategií. Kvantitativní část bude realizována pomocí dotazníku v angličtině u cca 200 zahraničních akademických pracovníků. Kvalitativní část bude polořízeným rozhovorem se zahraničními akademickými pracovníky a pracovníky zahraničních vztahů. Respondenty budou zahraniční akademičtí pracovníci s dlouhodobým pobytem (na území ČR déle než jeden rok, ve věkovém rozmezí 18–65 let).

Výsledky: Data z kvalitativní části výzkumu budou zpracována v programu Atlas.ti, metodou vytváření trsů, dále metodou kontrastů a srovnávání. Kvantitativní data budou zpracována v programu Statistical Package for Social Sciences. Výsledkem bude analýza současného stavu integrace zahraničních akademických pracovníků ve vybraných aspektech a návrh na její zefektivnění v akademické sféře.

Závěr: Práce bude prezentována na konferencích a seminářích a publikována v odborných časopisech, podpoří internacionalizaci akademického prostředí.

Klíčová slova: integrace – akademik – vysoká škola – Akademie věd ČR

ABSTRACT

Introduction: The most effective way for a coexistence of foreign academic workers with the majority is an integration, which means an active participation in the working process and life of society.

Objective: The objective will be an analysis and description of selected aspects of foreign academic workers' integration at public universities and Academy of Science in the Czech Republic and offered services and to create a proposal for improvement of the integration processes. The basic hypothesis is that the selected aspects of foreign academic workers' integration depend on the quality and number of services provided. With the increasing number and subjectively assessed quality of services, a subjective foreign academic workers' evaluation in selected aspects of integration increases.

Methodology: The research will be conducted by a mixed strategy. The quantitative part will be implemented using a questionnaire in English at approximately 200 foreign academic workers. The qualitative part will be a semi-structured interview with foreign academic workers and foreign relations staff. Respondents will be foreign academic workers with a long-term stay (in the territory of CR for more than one year, aged 18–65).

Results: The data from the qualitative part will be processed in the Atlas.ti program, the method of creating the clusters, the method of contrasts and comparisons. The quantitative data will be processed in the Statistical Package for Social Sciences. The result will be the analysis of the current state of foreign academic workers' integration in selected aspects and a proposal for its streamlining in the academic sphere.

Conclusion: The work will be presented at conferences and seminars and published in professional journals, it will support the internationalization of the academic environment.

Keywords: *integration – academic – university – Academy of Science in the Czech Republic*

KONTAKT:

Mgr. Eva Fichtnerová, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice, Česká republika
E-mail: fichtnerova@jcu.cz

Hodnocení lokomočních a balančních funkcí u klientů s poškozením mozku

Rating of locomotion and balance functions in patients with acquired brain injury

Martina Hartmanová, Marcela Míková, Jitka Vacková,
Markéta Bendová*

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
České Budějovice, Česká republika*

SOUHRN

Úvod: Získané poškození mozku netraumatického původu, kam řadíme i cévní mozkové příhody, je velmi závažné onemocnění, které je příčinou těžké disability s sebou nesoucí nejen medicínské, fyzioterapeutické, ale také sociální a ekonomické problémy. Tato dílčí studie je součástí projektu GAJU s názvem Koordinovaná rehabilitace u pacientů s poškozením mozku (reg. č. GAJU 138/2016/S).

Cíl: Hodnocení vývoje posturálních a balančních funkcí z fyzioterapeutického pohledu u 17 klientů v časovém horizontu devíti měsíců, u kterých byla prováděna individuální tříměsíční fyzioterapie v domácím prostředí.

Metodika: K objektivizaci funkčního stavu u klientů jsme využívali standardních testů: Berg Balance Scale (Funkční škála rovnováhy dle Bergové) a měřený test chůze Timed Up and Go test. Hodnocení bylo prováděno v časových intervalech tří měsíců při vstupním a výstupním vyšetření, tedy po fyzioterapeutické intervenci v domácím prostředí klienta a dále pak s odstupem dalších tří a šesti měsíců od ukončení terapie.

Výsledky: Po tříměsíční intervenované fyzioterapii došlo u 16 ze 17 klientů ke zlepšení v hodnocení balančních funkcí dle BBS a z hlediska hodnocení TUG testu došlo ke zlepšení u 15 ze 17 klientů, i když šest klientů je stále ohroženo rizikem pádu. Po skončení námi vedené terapie je ale u třetiny klientů zřejmě mírné zhoršení sledovaných funkcí, což může poukazovat na nedostatečnou dobu fyzioterapeutické intervence.

Závěr: Z longitudinálního sledování vývoje lokomočních a balančních funkcí u klientů s poškozením mozku je patrný benefit tříměsíční fyzioterapeutické intervence v jejich domácím prostředí.

Klíčová slova: získané poškození mozku – hodnocení stability – Timed Up and Go test (TUG) – Bergové balanční škála (BBS)

ABSTRACT

Introduction: Acquired brain injury of non-traumatic causes (including brain ischemia) is a very serious disease, which causes severe disability. Disability causes medical, physiotherapeutic, social and also economic problems. The study is a part of the GAJU project titled Coordinated Rehabilitation in Patients with Brain Disorders (Reg. No. GAJU 138/2016/S).

Objective: Evaluation of an improvement of postural and balance functions from the physiotherapeutic point of view within nine months of 17 patients who had a three-month individual home-based physiotherapy.

Methodology: To provide an objective assessment of the postural and balance functions, standardized Timed Up and Go test and BBS (Berg Balance Scale) were performed at the beginning of observation. The evaluation was carried out over a period of three months during initial and final medical examination after home-based physiotherapy and later after another three and six months after the end of therapy.

Results: The BBS showed improvement in 16 out of 17 clients after three month-physiotherapy. According to TUG test 15 from 17 clients showed improved results, although six clients were still in higher risk of falling. However, there can be noticed, that in a one third of clients, deterioration of the studied functions appeared, which presumably proves, that the time of physiotherapeutic intervention was not long enough.

Conclusion: The longitudinal monitoring of improvement of locomotion and balance functions in patients with brain injury showed the positive benefit of a three-months-physiotherapy provided at home.

Keywords: *acquired brain injury – rating of stability – Timed Up and Go test (TUG) – Berg Balance Scale (BBS)*

KONTAKT:

Mgr. Martina Hartmanová, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice,
Česká republika

E-mail: mhartmanova@zsf.jcu.cz

Pohľad sestier na dôstojnosť starých ľudí: deskriptívna kvalitatívna štúdia

Nurse's view on dignity of older people: descriptive qualitative study

Laura Chupáčová*, Juraj Čáp

*Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta
v Martine, Ústav ošetrovateľstva, Martin, Slovenská republika*

SÚHRN

Úvod: Starí ľudia predstavujú zraniteľnú skupinu pacientov, preto je zachovávanie dôstojnosti dôležitým prvkom v ošetrovateľskej starostlivosti.

Cieľ: Cieľom štúdie bolo zistiť, ako sestry vnímajú dôstojnosť starých ľudí a akými faktormi je ovplyvnená.

Metodika: Bol zvolený kvalitatívny, prierezový, deskriptívny design štúdie. Pre zber empirických údajov sme použili pološtruktúrovaný rozhovor. Dáta sme vyhodnotili pomocou tematickej analýzy. Rozhovory boli realizované v domove pre seniorov. Medzi zaraďovacie kritéria patrili: dosiahnutie odbornej spôsobilosti na výkon povolania sestry, informovaný súhlas respondentov a prax v ošetrovateľskej starostlivosti o starých ľuďoch minimálne 5 rokov.

Výsledky: Prostredníctvom tematickej analýzy sme identifikovali hlavné témy, a to osobná dôstojnosť, pozitívne a negatívne faktory. Osobná dôstojnosť obsahovala tieto subtémy: životný príbeh, byť potrebný a milovaný, individualita, ľudská dôstojnosť. *Pozitívne faktory:* faktory starostlivosti, podpora, rešpektovanie osobnosti pacienta. *Negatívne faktory:* dehonestujúca komunikácia, osobnostné faktory pacienta, faktory starostlivosti, fyzické ohrozenie pacienta.

Záver: Tento výskum môže prispieť k hlbšej reflexii problematiky dôstojnosti starých ľudí v našom socio-kultúrnom kontexte. Výsledky môžu byť použité ako podklad k edukačným materiálom pre sestry, študentov ošetrovateľstva a pre manažment pracoviska.

Kľúčové slová: *dôstojnosť – ošetrovateľská starostlivosť – seniori – rozhovor – tematická analýza*

ABSTRACT

Introduction: Older people represent the most vulnerable group of patients, and therefore it is important to maintain their dignity, as an important part of the nursing care.

Objective: The goal of the study was to find out how nurses perceive the dignity of old people, and which factors affect it.

Methodology: Qualitative cross-sectional descriptive design of the study was chosen. Semi-structured interviews for the collection of empirical data and thematic analysis to analyse the data were used. The interviews were realised in the home for seniors. The inclusion criteria were: achievement of professional competence, informed consent of respondents and nursing care of older people for at least five years.

Results: We identified three main themes – personal dignity, positive and negative factors. Personal dignity included these sub-themes: life story of patients, to be needed and loved, individuality, and human dignity. *Positive factors:* care factors, support of patients, respect for the personality of patients. *Negative factors:* dishonouring communication, factors of the patient personality, care factors and physical threat of the patient.

Conclusion: This study can contribute to a deeper reflection on the issue of dignity of the old people in our socio-cultural context. The results of this work can be used as a base for educational materials for nurses, nursing students and the management of the workplace.

Keywords: *dignity – nursing care – older people – interview – thematic analysis*

KONTAKT:

Bc. Laura Chupáčová, Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, Ústav ošetrovateľstva, Malá Hora 5, 036 01 Martin, Slovenská republika

E-mail: laura.chupacova@gmail.com

Vzdálené monitorování kardiologických implantátů – mají moderní technologie kamarády i mezi starší populací?

Remote monitoring of cardiac implantable devices – do modern technologies have friends among the elderly?

Iva Šafaříková, Alan Bulava*

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, České Budějovice, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Dálkové sledování (RM) se v kardiologii stále více uplatňuje u všech typů elektronických implantabilních systémů (CIEDs).

Cíl: Zjistit, jak pacienti 80+ vnímají systémy RM.

Metodika: Z databáze systému Home Monitoring (HM) bylo identifikováno 123 pacientů starších 80 let. Pacienti byli požádáni o vyplnění dotazníku.

Výsledky: Celkem bylo získáno 69 % validních dotazníků. Všichni pacienti udali spokojenost se systémem HM. Průběžná kontrola CIEDs systémem HM vyhovuje 92 % pacientů. Z pohledu účinku na zdraví 42 % pacientů neznalo ani jeden přínos HM, 55 % pacientů udalo, že HM slouží k 24hodinovému sledování, a jen 2 pacienti uvedli, že HM snižuje výskyt nežádoucích klinických stavů. Z osobních výhod HM byl především udáván pocit bezpečí (54 %), ušetření nákladů/času za dopravu (33 %) a pocit pohody (13 %). Celkem 95 % respondentů nemělo strach z prvního použití systému HM. Před implantací CIEDs jen ve 24 % případů informace podal lékař, sestra ani jednou. Po implantaci CIEDs byl zdrojem informací opět lékař (99 %), sestra ani jednou. Jen 7 % pacientů si vyhledalo informace o HM po dimisi, 6 % pacientů udalo psychické potíže.

Závěr: I v generaci 80+ je systém HM široce akceptován. Výsledky naší studie poukazují na možnost zlepšení edukace pacientů s CIEDs sledovaných RM systémem. V edukaci by nově mohla hrát úlohu adekvátně vzdělaná sestra, která by mohla informace podávat komplexně a validovat také jejich porozumění.

Klíčová slova: *dálkové sledování – elektronické implantabilní přístroje – senioři – edukace*

ABSTRACT

Introduction: Remote monitoring (RM) has been increasingly used in all types of cardiac implantable devices (CIEDs).

Objective: To determine the perception of RM by patients aged ≥ 80 years.

Methods: 123 patients aged ≥ 80 years were found in the Home Monitoring (HM) database and asked to fill in a questionnaire.

Results: For final analysis, 69% of valid questionnaires were used. All patients were satisfied with the HM. Continuous RM of the CIEDs suited 92% of patients. 42% of patients didn't know any effect of HM on the health; 55% of patients considered HM a 24H surveillance and only two patients knew that HM can reduce undesirable clinical conditions. Concerning personal benefits, patients reported mostly safety (54%), sparing time/expenditures for transportation (33%) and well-being (13%). Altogether 95% of patients did not feel any fear. Physicians informed patients about the effects of HM prior to the CIEDs implantation in only 24% of patients, the nurse did it in neither. After CIEDs implantation, the physicians informed about the HM in 99% of cases, the nurse did not in a single one. Only 7% of patients looked the information on HM up after discharge from the hospital, 6% of patients reported psychological discomfort.

Conclusion: HM is widely accepted in the 80+ population. There is a space for improvement in education of remotely followed patients. Well-educated nurses, who could provide comprehensive information and also validate the patients' understanding, should be involved.

Keywords: *remote monitoring – electronic implantable devices – seniors – education*

KONTAKT:

Mgr. Iva Šafaříková, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice, Česká republika
E-mail: safari01@zsf.jcu.cz

Využití dotazníků PedsQL pro hodnocení kvality života rodin s dětmi s vybranými diagnózami

The utilization of the PedsQL questionnaires for the assesment of life quality of families with children with chosen diagnoses

Ingrid Baloun

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, České Budějovice, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Pojem „kvalita života“ je v současné době využíván při hodnocení chronicky nemocných jedinců. Kvalita života má úzký vztah ke koordinované rehabilitaci. Pro měření kvality života existuje celá škála dotazníků. My jsme využili dotazníky PedsQL, které jsou pro měření kvality života dětí často využívány.

Cíl: Hlavním cílem je zhodnotit využití dotazníků PedsQL při posuzování kvality života rodin s dětmi s vybranými diagnózami.

Metodika: Byla využita kvalitativní výzkumná strategie. K naplnění cíle jsme využili dotazníky na kvalitu života PedsQL, které jsme doplnili polostrukturovanými rozhovory, jež proběhly s rodiči dětí s vybranými diagnózami.

Výsledky: Do vybraných diagnóz jsme zařadili následující: diabetes, poruchy autistického spektra, kombinované postižení a ADHD. Od každého zdravotního znevýhodnění jsme pro hodnocení získali pět rodin. Kontrolní skupina zahrnovala 10 zdravých dětí a jejich rodiny. Problém využití dotazníků jsme shledali u dětí s autismem, protože pro ně není speciální modul dotazníku PedsQL a protože otázky generického dotazníku PedsQL nejsou pro děti s poruchou autistického spektra dostatečné.

Závěr: Pomocí dotazníků PedsQL se dá změřit kvalita života dětí s jednotlivými formami zdravotního znevýhodnění i jejich rodin. Dotazníky byly pro většinu dětí a jejich rodiny srozumitelné. Škála je dostatečná, přičemž někteří rodiče by uvítali škálu jen tříbodovou místo pětibodové.

Klíčová slova: kvalita života – PedsQL – ADHD – PAS – diabetes – kombinované postižení

ABSTRACT

Introduction: The term "quality of life" is used for assessing of the individuals with chronic disease nowadays. Quality of life is closely related to coordinated rehabilitation. There is a wide range of questionnaires for measuring the quality of life. We have used the PedsQL questionnaires which are commonly used for measuring the quality of children's lives.

Objective: The main was to evaluate the utilization of the PedsQL questionnaires for the assessment of the quality of family life with children with chosen diagnoses.

Methods: We have used the qualitative research strategy. To reach our aim we used the PedsQL quality-of-life questionnaires which we complemented with semi-structured interviews, which were led with parents of children with chosen diagnoses.

Results: The chosen diagnoses were: diabetes, autistic disorders, combined disability, ADHD. We managed to engage five different families for each of these groups. The control group included ten healthy children and their families. A problem with the utilization of the PedsQL questionnaire was identified with autistic children, because there is no special module of the questionnaire convenient for them and the generic PedsQL questions are simply not sufficient for autistic children.

Conclusion: The PedsQL questionnaires are suitable for the assessment of quality of children's lives with specific forms of health disorders / disadvantages, and the quality of their family life. The questionnaires were comprehensible for most children and their families. The scale-system was sufficient, some parents would even prefer questionnaire with only up to three points for awarding the questions, instead of up to five.

Keywords: *quality of life – PedsQL – ADHD – autistic disorders – diabetes – combined disability*

KONTAKT:

Mgr. Ingrid Baloun, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice, Česká republika
E-mail: ingrid.stastna@seznam.cz

Převaz centrálního žilního katétru dle „Guidelines of centers for disease prevention and control“

Central venous catheter conforming according to the Guidelines of centers for disease prevention and control

Petra Kyjovská, Martin Krause*

Technická univerzita v Liberci, Fakulta zdravotnických studií, Liberec, Česká republika

SOUHRN

Úvod: V dnešní době je kanylace centrálního žilního katétru běžným výkonem na odděleních akutní lůžkové intenzivní péče, ale i na odděleních akutní lůžkové standardní péče. Samotné zavedení centrálního žilního katétru je plně v kompetenci lékaře, ale následná, velmi specifická ošetrovatelská péče je v kompetenci všeobecné sestry. Při nedodržení aseptických postupů může dojít ke snížení životnosti katétru a pacient může být ohrožen infekcí spojenou s cévními katétry, která může mít v podobě sepse až fatální následky.

Cíl: Cílem výzkumu bylo zjistit znalosti všeobecných sester o centrálním žilním katétru, aseptickém postupu při převazu centrálního žilního katétru a prevenci infekcí spojených se zavedeným centrálním žilním katétre.

Metodika: Výzkum byl realizován kvantitativní metodou pomocí dotazníku.

Výsledky: Výzkumem bylo zjištěno, že celkem 64,5 % všeobecných sester má znalosti o centrálním žilním katétru, 47,5 % o aseptickém postupu a celkem 74,0 % o prevenci infekcí spojených se zavedeným centrálním žilním katétre. Problémovou oblastí bylo zejména použití osobních ochranných pomůcek při převazu centrálního žilního katétru, kdy bylo zjištěno, že pouze 1 % všeobecných sester z celkového počtu odpovědí 216 (100 %) by použilo všechny doporučené osobní ochranné prostředky.

Závěr: Výzkumem bylo zjištěno, že je velmi důležité kontinuálně prohlubovat znalosti všeobecných sester o centrálním žilním katétru, aseptických postupech při převazu a preventivních opatřeních, které snižují riziko vzniku infekce spojené s cévními katétry.

Klíčová slova: centrální žilní katétra – prevence – aseptický postup při převazu centrálního žilního katétru – všeobecná sestra – ošetrovatelství

ABSTRACT

Introduction: Nowadays, central venous catheter cannulation is a common act in acute intensive care ward, but also in standard acute care ward. Inserting of the central venous catheter is entirely within the competence of the physician, but subsequent, very specific nursing care is in the competence of the general nurse. If aseptic procedures are not followed, the lifetime of the catheter may be reduced and the patient may be at a risk of infection related to vascular catheters, which can have fatal consequences in the form of sepsis.

Objective: The aim of research was to find out the knowledge of general nurses about the central venous catheter, the aseptic procedure of central venous catheter ligation and the prevention infections associated with introduction of central venous catheter.

Methods: For the research a quantitative method with a questionnaire was used.

Results: In research we found out that 64.5% of nurses had knowledge of central venous catheter, 47.5% of nurses had knowledge of aseptic procedure, and 74.0% of nurses had knowledge of prevention of infections related to inserted central venous catheter. The problematic area was, in particular, the usage of personal protective equipment for the central venous catheter dressing change. It was found out that only 1% of nurses from the total of 216 (100%) would use all of the recommended personal protective equipment.

Conclusion: Research has shown that it is very important to continuously deepen the knowledge of general nurses of central venous catheter, aseptic tightening procedures, and preventative measures that reduce the risk of infection related to vascular catheters.

Keywords: *central venous catheter – prevention – aseptic procedure for central venous catheter ligation – general nurse – nursing*

KONTAKT:

Bc. Petra Kyjovská, DiS., Technická univerzita v Liberci, Fakulta zdravotnických studií, Studentská 1402/2, 460 01 Liberec, Česká republika
E-mail: kyjovska.petra@seznam.cz

Poster kyberšikana

Poster cyberbullying

Ladislav Soldán

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
České Budějovice, Česká republika*

SOUHRN

Tento poster je oceněním pro základní školy, které absolvovaly preventivní výukový program KYBERŠIKANA v rámci projektu Děti a digitální média 2018 (Prevence kyberšikany a ochrana dětí před on-line hrozbami) pod záštitou Ministerstva zdravotnictví ČR. Preventivní program byl sestaven již před třemi lety, poté byl upraven dle předchozích zkušeností tak, aby vyhovoval cílové skupině. Projekt si klade za cíl vysvětlit žákům bezpečné způsoby používání informačních technologií: etiketa na internetu, e-bezpečí a počítačová gramotnost. Naučit studenty tyto moderní technologie používat tak, aby vedly k podpoře sebeúcty, průbojnosti a budování přátelství. Děti mají s kyberšikanou bohaté zkušenosti, zejména na sociálních sítích, herních serverech a hudebních kanálech. Děti, které se s kyberšikanou setkaly, si nesou následky téměř celý svůj život. Nejčastěji to mohou být deprese či neurotická traumata. Není neobvyklé, že některé dlouhodobě kyberšikanované děti tento tlak neunesou a ukončí svůj život již ve velmi mladistvém věku. Poster získá každá základní škola, jež absolvovala preventivní program od října roku 2018. Poster obsahuje logo speciálně vytvořené pro tyto preventivní programy. Dále obsahuje fotografie a myšlenkové mapy z minulých jednotlivých preventivních programů realizovaných na základních školách v Českých Budějovicích. Preventivní programy jsou zaměřeny na děti zejména druhého stupně základní školy. Poster obsahuje desatero bezpečného používání internetu se základními pravidly, jak se na internetu bezpečně pohybovat. Součástí jsou také výsledné myšlenkové mapy vytvářené dětmi na preventivních programech. Děti si tak utvrzují informace, jež se v rámci preventivního výukového programu KYBERŠIKANA dozvěděly, a mohou je využít jak ve svém osobním, tak i studentském životě.

Klíčová slova: *poster – kyberšikana – prevence – preventivní program – základní škola*

ABSTRACT

This poster is an appreciation for primary schools, which has participated within the Children and digital media project 2018, on behalf of preventing cyberbullying and protecting children against online threats under the auspices of the ministry of health. Preventive training program CYBERBULLYING was set up three years ago. The preventive program was then adjusted to suit the target group according to previous experience. The project aims were to explain to students the safe ways of using information technology: etiquette on the internet, e-security and computer literacy. To teach them how to use these advanced technologies, to encourage self-esteem, perseverance, and friendship building. Children have rich cyberbullying experience, especially on social networks, game servers and music channels. Children who met cyberbullying have had their consequences for almost all of their lives. Most often it can be depression or neurotic trauma. It is not uncommon for some long-term cyberbullied children to suffer the pressure and end their lives at very young age. A poster will receive each primary school that has undergone a preventative program since October 2018. The poster contains a logo which was specially created for these preventative programs. It also contains photographs and thought maps from past individual prevention programs at elementary schools in České Budějovice. Preventive programs are intended for children especially at the second grade of elementary school. The poster also contains ten points of safe internet usage, which contains basic rules how to move on the internet safely. Included are the final mental maps created by children within preventive programs, confirming the information they learned in the CYBERBULLYING preventive learning program and can use them in both – their personal and school life.

Keywords: *poster – cyberbullying – prevention – preventive program – elementary school*

KONTAKT:

Bc. Ladislav Soldán, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice, Česká republika
E-mail: soldal00@zsf.jcu.cz

Péče porodní asistentky o ženu s porodní bolestí

Midwife care of a woman with childbirth pain

Eva Šalanská

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta zdravotnických studií, Ústí nad Labem, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Výzkum se zabývá problematikou porodní bolesti a využitím nefarmakologických „copingových“ strategií při poskytování péče. V dnešním moderním porodnictví je bohužel trendem potlačovat fyziologickou funkci bolesti při přirozeném procesu porodu.

Cíl: Vytvoření české verze záznamového archu „Labour coping scale“ k péči porodní asistentky o ženu s porodní bolestí za využití „copingových“ strategií, ověřit její psychometrické vlastnosti a zhodnotit využitelnost v české klinické praxi.

Metodika: Opakovaný zpětný překlad, tvorba české verze záznamového archu.

Výsledky: Byla provedena literární review. Relevantní zdroje byly vyhledány pomocí elektronické bibliografické databáze PubMed, Web of Science, CINAHL. Výběr studií byl dle doporučení PRISMA, kdy z celkem 32 rešerší splňovalo kritéria 10 článků.

Závěr: Pozitivní efekt porodní bolesti a využití „copingových“ metod potvrzují výzkumy z Velké Británie, Irska, Ameriky, Austrálie. Hlavní myšlenka péče porodní asistentky o ženu s porodní bolestí je individualizovaná a komplexní. Nefarmakologická péče vede k lepší spolupráci a komunikaci se ženou, což posléze přispívá k eliminaci porodnických komplikací, nižšímu užití místní analgezie, menšímu počtu epiziotomií a operativních vaginálních porodů. To vše má vést k lepšímu prožití a vnímání porodu a přístupu k mateřství.

Klíčová slova: *akutní bolest – copingové strategie – nefarmakologické metody – porodní bolest*

ABSTRACT

Introduction: The research deals with the issue of labor pain and the use of non-pharmacological coping strategies in the provision of care. In today's modern obstetrics, unfortunately, the trend is to suppress the physiological function of pain in the natural process of childbirth.

Objective: To create a Czech version of the Labour coping scale for a midwife taking a care of a woman with labor pain, using coping strategies to verify her psychometric properties and to evaluate the utility in Czech clinical practice.

Methodology: Repeated translation, creation of the Czech version of the record sheet.

Results: A literary review was conducted. Relevant sources were found using the electronic bibliographic database PubMed, Web of Science, CINAHL. The selection of studies was according to the PRISMA recommendation, when out of a total of 32 searches, the 10 criteria were met.

Conclusion: The positive effects of birth pain and the usage of coping methods are confirmed by research from the UK, Ireland, America, Australia. The main idea of midwife taking a care of a woman with labor pain is individualized and complex. Non-pharmacological care leads to better collaboration and communication with a woman, which in turn eliminates obstetric complications, use of local analgesia, episiotomy and operative vaginal delivery. All this has to lead to a better experience and perception of childbirth and access to motherhood.

Keywords: *acute pain – coping strategies – non-pharmacological methods – birth pain*

KONTAKT:

Mgr. Eva Šalanská, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta zdravotnických studií, Velká hradební 424/13, 400 01 Ústí nad Labem, Česká republika

E-mail: eva.salanska@ujep.cz

Antibakteriální nanovrstva aplikovaná na vybrané předměty a plochy používané v klinické praxi

Antibacterial nanolayer applied to selected devices and surfaces used in clinical practice

Martin Krause, František Dolák*

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, České Budějovice, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Prevence infekcí spojených se zdravotní péčí je důležitou součástí pro bezpečné a kvalitní poskytování zdravotních služeb. Všeobecné sestry pro poskytování zdravotních služeb využívají různé předměty a plochy, které mohou být rizikové pro přenos a následný vznik infekcí spojených se zdravotní péčí.

Cíl: Cílem výzkumu bylo zjistit míru bakteriální kontaminace na rizikových předmětech a plochách bez aplikované nanovrstvy a s aplikovanou nanovrstvou.

Metodika: Metodou výzkumu byl zvolen experiment s mikrobiologickým stanovením bakteriální kontaminace. Výzkum byl realizován v klinické praxi na standardním chirurgickém oddělení se souhlasem pracoviště.

Výsledky: Výzkumem bylo zjištěno, že na 2 (1,3 %) emitních miskách bez nanovrstvy z celkového počtu 156 (100,0 %) realizovaných stěrů byla přítomnost patogenních bakterií, a to *Staphylococcus aureus* (MRSA). Na pracovních podnosech s nanovrstvou nebyla zjištěna žádná přítomnost patogenních bakterií. Na 3 (2,1 %) pracovních podnosech bez nanovrstvy z celkového počtu 144 (100,0 %) realizovaných stěrů byla zjištěna přítomnost patogenních bakterií, a to *Enterobacter cloacae* (ESBL negativní), *Serratia rubidaea* (ESBL negativní) a *Acinetobacter species*.

Závěr: Nové možnosti prevence infekcí spojených se zdravotní péčí jsou důležitým aspektem v této oblasti. Bakteriální kontaminaci lze snížit antibakteriální nanovrstvou aplikovanou na vybrané předměty a plochy používané v klinické praxi.

Klíčová slova: *nanomateriály – ošetrovatelství – prevence – předměty a plochy*

ABSTRACT

Introduction: Prevention of healthcare associated infections is an important part of safe and high-quality provision of health services. General nurses for the provision of health services use various devices and surfaces that may be risk for the transmission and subsequent emergence of healthcare-associated infections.

Objective: The aim of the research was to find out the extent of bacterial contamination on hazardous devices and surfaces without applied nanolayer and with applied nanolayer.

Methodology: The experimental method with the microbiological determination of bacterial contamination was chosen as the research method. The research was performed in clinical practice at the standard surgical department with the agreement of the department.

Results: By the research has been found out that on 2 (1.3 %) kidney trays without nanolayer of the total number of 156 (100.0 %) realized samples was the presence of pathogenic bacteria, for example *Staphylococcus aureus* (MRSA). No presence of pathogenic bacteria has been found out on trays with nanolayer. On 3 (2.1 %) trays without nanolayer of the total number of 144 (100.0 %) realized samples has been found out the presence of pathogenic bacteria, for example *Enterobacter cloacae* (ESBL negative), *Serratia rubidaea* (ESBL negative) and *Acinetobacter species*.

Conclusion: New options for the prevention of healthcare associated infections are important aspects of this area. Bacterial contamination can be reduced by antibacterial nanolayer applied to selected devices and surfaces which are used in clinical practice.

Keywords: *nanomaterials – nursing – prevention – devices and surfaces*

KONTAKT:

Mgr. Martin Krause, DiS., Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice, Česká republika
E-mail: martin.krause@tul.cz

Domácí péče o nemocné na přelomu 19. a 20. století

Home care of the sick people at the turn of the 19th and 20th centuries

Antonín Šťastný

Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, Praha, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Práce má teoretický a výzkumný charakter a zabývá se domácí péčí o nemocné na přelomu 19. a 20. století. Poskytování domácí péče napříč evropskými zeměmi bylo historicky závislé na neformální péči (především na rodině) a dobročinném či církevním zaopatření. Až teprve v pozdním 19. století začal vzrůstat zájem státu o zdraví a sociální péči. Rozvoj domácí ošetrovatelské péče a domácího ošetřování je spojen se vznikem ucelených systémů sociální péče, sociálního zabezpečení a zdravotní péče, které vycházejí z různých forem. Základní otázkou pak je, jak byla zdravotní péče organizována a kdo ji poskytoval před zavedením rozsáhlého sociálního zabezpečení.

Cíle: Cílem této práce je sledovat domácí péči o nemocné na přelomu 19. a 20. století.

Metodika: Analýza a komparace odborné literatury z oblasti ošetrovatelství, studium dostupných pramenů, které se vážou k problematice ošetrovatelství, posuzované faktory – politické, církevní, sociální a ekonomické.

Výsledky: Studií došlo k potvrzení stanovených předpokladů. V celé Evropě neexistuje jeden společný vývoj přístupu k poskytování domácí péče. Výsledkem toho vznikla bohatá škála přístupů a strategií pro financování, organizování a poskytování služeb domácí péče.

Závěr: Jedná se o kompaktní práci popisující ošetrovatelskou péči v kontextech různých historických období a v širší souvislosti s historií ošetrovatelské péče.

Klíčová slova: *nemocnice – ošetrovatelství – domácí péče – strava*

ABSTRACT

Introduction: The thesis has theoretical and research character and it deals with home care of the sick people at the turn of the 19th and 20th centuries. Home care providing across all the European countries has relied historically on informal care (primarily family) and voluntary or Church provision. Since the late 19th century the state involvement in health and social welfare has begun to augment. The development of home nursing and home care are bound up with the creation of complex systems of welfare, social security and health care that have followed different ways of implementation. The basic question is how healthcare was organized and delivered and by whom preceding the establishment of extensive welfare provision.

Objectives: The aim of this thesis is to monitor the home care of the sick people at the turn of the 19th and 20th centuries.

Methodology: Analysis and comparison of professional literature, study of available sources, assessed factors – political, Church-administrative, social and economic.

Results: Defined hypotheses were confirmed by the carried out research. There is no single uniform history of the evolution of home care services policy and provision across Europe. The result is a rich mix of approaches and strategies for funding, organizing and delivering home care service.

Conclusion: This is a compact work describing the nursing care in contexts of different historical periods and in broader connection with the history of nursing care.

Keywords: *hospital – nursing – home care – food*

KONTAKT:

Mgr. Bc. Antonín Šťastný, Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, Kateřinská
1660/32, 121 08 Praha, Česká republika

E-mail: antonin.stastny@atlas.cz

Nutriční stav pacientů s osteoporózou

Nutritional status of patients with osteoporosis

Simona Šimková

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
České Budějovice, Česká republika*

SOUHRN

Úvod: Osteoporóza je multifaktoriálně podmíněné onemocnění. V dnešní době je řazena mezi onemocnění civilizace. Objevuje se na předních příčkách onemocnění spolu se srdečními chorobami a nádorovými onemocněními. Rizikové faktory jsou z části neovlivnitelné, ale významné pro možnost prevence jsou faktory ovlivnitelné.

Cíl: Cílem práce bylo zhodnocení nutričního stavu pacientů s osteoporózou.

Metodika: Výzkumu se zúčastnilo 60 pacientek osteologických ambulancí z Prahy a Českých Budějovic. Výběr pacientů byl záměrný. Výzkum má několik částí, které jsou následně hodnoceny. Konkrétně se jednalo o hodnocení krátkého dotazníku zabývajícího se příjmem vápníku nebo pohybovou aktivitou respondentů. Další částí byl frekvenční dotazník pro zaznamenání frekvence konzumace vybraných potravin, následoval třídní záznam jídelníčku respondentů. Byly také hodnoceny rizikové faktory osteoporózy a výsledky denzitometrického vyšetření.

Výsledky: Z výsledků můžeme usoudit, že pacientky jsou dobře informovány o rizikových a protektivních faktorech onemocnění a snaží se jich vyvarovat, resp. je podporovat. Pacientky mají ve stravě nadbytek tuků. Průměrný příjem vápníku z přirozených zdrojů nedosahuje denní doporučené dávky pro danou skupinu osob. Množství vlákniny v jídelničkách také nedosahuje denní doporučené dávky.

Závěr: Výživa je již od dětství neoddelitelnou součástí prevence vzniku osteoporózy v pozdějším věku. I proto by bylo vhodné více informovat širokou veřejnost o možnostech prevence a o rizikových faktorech, které se vznikem osteoporózy souvisí.

Klíčová slova: osteoporóza – stravovací návyky – rizikové faktory – výživa – nutriční stav

ABSTRACT

Introduction: Osteoporosis is a multifactorial disease. Nowadays it is classified as disease of civilization. It appears at the front of disease with heart disease and cancer. Risk factors are partly unaffected but there are also factors relevant for prevention that can be affected.

Objective: The aim of this thesis is to evaluate the nutrition status of patients with osteoporosis.

Methods: The research was attended by 60 women patients from osteological ambulatory in Prague and České Budějovice. The choice of patients was deliberate. The research has several parts that are consequently evaluated. Specifically, a short questionnaire dealing with the intake of calcium or movement activity of the respondents was evaluated. Another part was a frequency questionnaire for recording the frequency of consumption of selected foods followed by three days record of the respondents' diet. Risk factors for osteoporosis and results from densitometric examination were also evaluated.

Results: From the results we can figure out that patients are well informed about the risk and protective factors of osteoporosis and they are trying to avoid them and to follow the latter. Patients have oversupply of fat in their diet. The average intake of calcium from natural resources does not reach the daily recommended rates for a specific group of people. The amount of fiber in the diet also doesn't reach the daily recommended dose.

Conclusion: Since childhood the nutrition is inseparable part of prevention of osteoporosis in older age. Therefore it would be appropriate to inform general public about prevention options and about risk factors related to osteoporosis.

Keywords: *osteoporosis – eating habits – risk factors – nutrition – nutritional status*

KONTAKT:

Mgr. Ing. Simona Šimková, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice, Česká republika

E-mail: sim.simkova@gmail.com

Diferenciální diagnostika bolesti na hrudi: simulační studie

Differential diagnosis of chest pain: simulation study

Radek Zemánek

Univerzita Pardubice, Pardubice, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Bolesti na hrudi jsou častým příznakem závažných stavů ať už spojených s onemocněním srdce, plic, nebo s traumatickým poraněním žebber. Často bývají doprovázeny dušností, arytmiemi či synkopou. Jejich diferenciální diagnostika již v přednemocniční neodkladné péči zkracuje čas k dosažení správné terapie.

Cíl: Cílem práce je zjistit rozdíly v postupu respondentů při rozdílném chování pacienta, který udává stejné obtíže během simulace s vysokou mírou věrnosti.

Metodika: Výzkumná část probíhala zúčastněným pozorováním při simulaci s vysokou mírou věrnosti. Respondenti byli studenti oboru zdravotnický záchranář 3. ročníku. Celkem 40 respondentů bylo rozděleno do dvoučlenných týmů s kompetencemi posádek RZP. Na vyřešení situace byl časový limit 10 minut. Hodnoceny byly předem stanovené jednotlivé úkony prováděné v rámci přednemocniční neodkladné péče. Pacient střídal pouze přístup k posádkám ze spolupracujícího na nespolupracujícího pacienta.

Výsledky: Z celkem 20 týmů se podařilo pouze u 4 určit správnou pracovní diagnózu, a to dvěma u spolupracujícího pacienta a dvěma u nespolupracujícího pacienta. Velký rozdíl byl mezi skupinami v odebrání anamnézy. V případě spolupracujícího pacienta se jenom jednomu týmu nepodařilo odebrat kompletní anamnézu. V opačném případě se dvěma týmům anamnéza nepodařila odebrat vůbec.

Závěr: Ze všech hodnocených úkonů simulace vyplývá, že spolupracující pacient se stejnými obtížemi jako nespolupracující byl rychleji vyšetřen a byl méně zatěžován opakováním některých úkonů.

Klíčová slova: *diferenciální diagnostika – bolest na hrudi – simulační studie*

ABSTRACT

Introduction: Chest pain is one of the most common symptom of serious health conditions. It can be related to heart diseases, lung diseases or to a traumatic rib injury. The differential diagnosis provided in prehospital emergency care shortens time of correct treatment.

Objective: The aim of the thesis is to find out differences among respondents' approach while patient's behavior varies, in high fidelity simulation.

Methods: Study design was based on observation during the high fidelity simulation. The respondents were students of the 3rd year of Paramedics. Overall 40 respondents were divided in teams consists of two people with competences of paramedic's crew. Time limit for simulation was 10 minutes. Evaluated procedures were settled in advance for prehospital care. Patient had been changing only behavior from compliant to non-compliant.

Results: Only 4 teams out of 20 diagnosed the symptoms right. The significant difference between the groups was mainly in taking patient's medical history. In case of compliant patient there was only one team which had not taken the whole medical history. In non-compliant group, there were two teams who were not able to take patient's medical history at all.

Conclusion: After evaluating all the research results, thesis shows, that compliant patient with same symptoms as non-compliant, was assessed faster and without repeating some procedures.

Keywords: *differential diagnosis – chest pain – simulation study*

KONTAKT:

Radek Zemánek, Univerzita Pardubice, Studentská 95, 532 10 Pardubice, Česká republika

E-mail: zemanek.ra@seznam.cz

Vertigo v přednemocniční péči: simulační studie

Vertigo on prehospital care: simulation study

Jan Žaloudek

Univerzita Pardubice, Pardubice, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Vertigo je častá obtíž, kterou udávají pacienti při výjezdech zdravotnické záchranné služby. Nejčastěji se jedná o příznak provázející neurologická onemocnění. Pro posádku RZP je důležité pečlivě odebrat anamnézu, řádně vyšetřit a správně směřovat pacienta do zdravotnického zařízení.

Cíl: Ověřit znalosti a dovednosti studentů oboru Zdravotnický záchranář o vertigu v přednemocniční péči.

Metodika: K průzkumu sloužily dva nástroje: pozorování při simulaci s vysokou mírou věrnosti a dotazníkové šetření. Celkem 40 studentů 3. ročníku bylo rozděleno do dvoučlenných týmů s kompetencemi posádek RZP. Na vyřešení simulace vertiga měli 10 minut, stejně jako na vyplnění dotazníku.

Výsledky: Z dosavadních výsledků bylo zjištěno, že kompletní neurologické vyšetření vázané na tuto problematiku neprovedl správně ani jeden tým. Průměrná výsledná známka z dotazníkového šetření byla trojka. Z celkového počtu dvaceti dvoučlenných týmů byl pacient s vertigem směřován v šesti případech na ORL, v deseti případech na neurologickou kliniku a ve čtyřech případech na interní část urgentního příjmu.

Závěr: Výsledky práce ukazují jak na nedostatečné znalosti této úzké problematiky, tak i na nesprávně prováděné neurologické vyšetření.

Klíčová slova: *vertigo – neurologické obtíže – přednemocniční péče*

ABSTRACT

Introduction: Vertigo is one of the very common problems that paramedics come across with outside the hospital. It is important to get patients' medical history, examine the patient properly and then send him to the right hospital department.

Aim: The aim is to verify skills and knowledge of medical students (Paramedics bachelor programme at University of Pardubice) about vertigo in prehospital care.

Methods: Empirical research was based on observation and questionnaire. The respondents were medical students divided in different teams consists of four people. Each crew had commands as a RZP. Every team had 10 min for solving the situation with vertigo and 10 min for solving the situation with questionnaire.

Results: It was found out that any of the teams did not provide complete neurological examination about this topic properly because they did not have enough information about this problematic. Average score from questionnaire was number three. From twenty teams, the patient would be transported to the ORL six times, to the neurological clinic ten times and to the emergency internal part four times.

Conclusion: The result showed insufficient knowledge about this topic, and the skills of the respondents were not good in neurological examination.

Keywords: *vertigo – neurological difficulties – prehospital care*

KONTAKT:

Jan Žaloudek, Univerzita Pardubice, Studentská 95, 532 10 Pardubice, Česká republika

E-mail: 14zaloudekjan@gmail.com

Péče o dolní končetiny v dospělosti a ve stáří

Care about lower limbs in adulthood and in old age

Lucie Vojčová*, Věra Olišarová

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
České Budějovice, Česká republika*

SOUHRN

Úvod: Dolní končetiny jsou jednou z nejvíce zatěžovaných částí těla, které lidé příliš pozornosti nevěnují. Pro jejich správné fungování je správná péče nezbytná.

Cíl práce: Práce si klade za cíl zmapovat znalosti a dovednosti v péči o dolní končetiny u osob v dospělém a seniorském věku a popsat, jak ji cílová skupina realizuje.

Metodika: Bylo zvoleno kvalitativní výzkumné šetření za pomoci polostrukturovaného rozhovoru. Byl realizován rozhovor se sestrou pracující v podiatrické poradně. Výběr byl záměrný. Dále budou realizovány rozhovory s osobami v dospělém a seniorském věku v Českých Budějovicích. Respondenti budou voleni metodou „sněhové koule“. Výběrovým kritériem bude věk respondenta.

Výsledky: Z výsledků realizovaného rozhovoru s podiatrickou sestrou vyplývá, že mezi pacienty převažují muži. Efektivní je u nich opakovaná edukace. Cestu k nápravě v péči o dolní končetiny vidí ve větší a opakované edukaci veřejnosti a také ve zlepšení preventivních vyšetření u obvodního lékaře. Edukace by měla směřovat k poskytnutí informací o správné hygieně dolních končetin, o pravidelné pedikúře, o promazávání končetin, o vhodnosti materiálu používaného prádla a o správném obouvání.

Závěr: Na základě zjištění byl sestaven polostrukturovaný rozhovor pro dospělou a seniorskou populaci, který obsahuje 24 otázek rozdělených do několika okruhů (osobní údaje, dolní končetiny, posouzení nohou výzkumníkem a hygiena dolních končetin).

Klíčová slova: *péče – dolní končetiny – pediatrie – dospělost – stáří*

ABSTRACT

Introduction: The lower limbs are one of the most stressed parts of our body to which people do not pay much attention. Good care is essential for their proper function.

Objective: The aim of this thesis is to map the knowledge and skills about care of lower limbs among adults and senior citizens and to describe how the target group carry it out.

Methodology: A qualitative research survey was selected with using a semi-structured interview. An interview was realized with a nurse working in a podiatric ambulance. A nurse has been chosen deliberately. Further will be realized interviews with adults and elderly generation in České Budějovice. Respondents will be chosen by the "snowball method". The respondent's age will be a criterion of this choice.

Results: From the result of the interview with a nurse is evident, that among patients predominate men. Repeated education is more effective. The way of improving the care of the lower limbs is seen in increased education and re-education of the public, as well as in the improvement of preventive examinations by general practitioners. Education should be focused on proper hygiene of the legs, regular pedicure, limb lubrication, suitability of the material used and correct shoes.

Conclusion: Based on these findings a semi-structured interview was created for adults and elderly generation, which includes 24 questions divided into several areas (personal data, lower limbs, lower limbs evaluation and lower limbs hygiene).

Keywords: *care – lower limbs – podiatry – adulthood – old age*

KONTAKT:

Bc. Lucie Vojčová, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice, Česká republika
E-mail: kucerl02@zsf.jcu.cz

Psychosociální souvislosti rozvodových řízení z důvodu sexuálního násilí

Psychosocial context of divorce proceedings based on sexual violence

Jitka Fialová

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, České Budějovice, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Rozvod je vnímán jako jedna z nejméně stresových životních situací, v ČR se ročně rozvede kolem 25–30 tisíc manželství. Jako důvod rozvodu se někdy uvádí sexuální násilí, kdy je ve většině případů obětí žena nebo dítě. Sexuální násilí je vážným trestným činem a v české legislativě se k němu vztahuje např. sexuální nátlak (§ 186), pohlavní zneužití (§ 186), týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199), ohrožování výchovy dítěte (§ 201) a další. Řeší ho také v současnosti velmi diskutovaná Istanbulská úmluva (IÚ). Mnohá nařčení ze sexuálního násilí se však později ukážou jako nepravdivá až účelově vykonstruovaná.

Cíl: Analýza dostupných zdrojů k problematice sexuálního násilí v rozvodovém období v souvislosti s ratifikací IÚ.

Metodika: Kontinuální rešeršní strategií realizovanou v období září 2017 – listopad 2018 byly analyzovány dostupné právní dokumenty, vyjádření několika desítek odborníků a policejní statistiky. Bylo vybráno několik hodnotících nástrojů zaměřujících se na posouzení vhodnosti ratifikace IÚ v českém prostředí.

Výsledky: Je potřeba vytvořit metodické pokyny, jak mají při obvinění ze sexuálního násilí co nejlépe postupovat předně soudci a pracovníci SPOD, kteří jsou s rodinami v nejužším kontaktu a jejich rozhodnutí je přímo ovlivňují. Pokyny by měly být vypracovány s cílem co nejvíce zmírnit všechny negativní dopady na přímé i nepřímé aktéry, především s ohledem na dítě.

Závěr: Rešeršní strategie vedla k nedoporučení ratifikace IÚ.

Klíčová slova: *sexuální násilí – rozvod – psychosociální souvislosti – Istanbulská úmluva – Cochemská praxe*

ABSTRACT

Introduction: Divorce is perceived as one of the most stressful life situations. Annually divorce rate is around 25–30 thousand marriages in the Czech Republic. Sexual violence is sometimes taken as a reason for divorce, where, in the majority of cases, a woman or child is the victim. Sexual violence is a serious criminal offense, and in Czech legislation it includes for example sexual coercion (§ 186), sexual abuse (§ 186), torture of a person living in a common dwelling (§ 199), threatening the child's education (§ 201) and others. This topic is also addressed by the controversial Istanbul Convention (IC). Many allegations of sexual violence, however, later turn out to be false or even purpose-built.

Objective: Analysis of available sources on the issue of sexual violence during the time of divorce in connection with the ratification of the IC.

Method: Continuous research strategy implemented between September 2017 and November 2018, when were analysed available legal documents, statements of dozens of experts and police statistics. Several evaluating tools were chosen to assess the suitability of ratification of the IC for the Czech Republic.

Results: There is a need to develop methodological guidelines on how to deal the best with accusations of sexual violence, mainly for judges and CPS employees who are in direct touch with the families and their decisions influence the family most. Guidelines should be developed to minimize all negative impacts on both direct and indirect actors, especially with regard to the child.

Conclusion: The research strategy has led to not recommending the ratification of the IC.

Keywords: *sexual violence – divorce – psychosocial context – Istanbul Convention – Cochem practices*

KONTAKT:

Mgr. Jitka Fialová, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 27, 370 11 České Budějovice, Česká republika
E-mail: fialova@zdechovsky.eu

Zkušenosti nestátních poskytovatelů sociálních služeb se zahájením jejich činnosti a role všeobecné sestry v tomto procesu

The experiences of a non-state social service providers with the start of their activities and the role of the general nurse in this process

Jan Doležal

Univerzita Pardubice, Fakulta zdravotnických studií, Pardubice, Česká republika

SOUHRN

Úvod: Nedostatek poskytovatelů sociálních služeb s ošetrovatelskou péčí je v současné době velmi diskutovaným tématem. Soudobá společnost je charakteristická prodlužováním střední délky života a velkou poptávkou po ošetrovatelské péči. Nedostatek kvalifikovaných sester je opakujícím se trendem, který je navíc umocněn nedostatkem času mentorů. Rozvoj individuální ošetrovatelské péče významně podporují NANDA diagnózy a koncepční ošetrovatelské modely. Porozumění těmto trendům v ošetrovatelství pomáhá sestřím v pochopení tohoto rozvoje.

Cíl: Cílem bylo porovnat prožité zkušenosti poskytovatelů sociálních služeb se zahájením jejich činnosti a prozkoumat zkušenosti a postoje respondentů v oblasti významu role všeobecné sestry.

Metodika: Soubor čtyř respondentů zastupují tyto profese: daňový poradce, ekonomický inženýr, strojní inženýr a všeobecná sestra. Polostrukturované rozhovory byly nahrávány na záznamové zařízení s následným přepisem. Takto získaná data byla kódována a analyzována pomocí programu Atlas.ti a Microsoft Word, kde byly vytvořeny mapy, tabulky a přehledy interview. Souhrny dat jsou řazeny dle jednotlivých cílů a obsahují autentické úryvky z vlastních rozhovorů.

Výsledky: Hlavní cíle byly splněny identifikací tří nejpodstatnějších věcí, které vnímají respondenti jako nejdůležitější pro úspěšné zřízení poskytovatele sociálních služeb: spolupráce se správnými lidmi, které si vyberete a budete jim věřit, jasná koncepce, seriózní přístup a zajištěné financování. Provedená interview poukázala na fenomén skutečného nedostatku všeobecných sester, který se v praxi pojí se stále se vyskytujícím nepochopením jejich vysokoškolského vzdělávání.

Závěr: Z průzkumného šetření vyplývá, že respondenti vnímají jako nejdůležitější spolupráci se správnými lidmi, naopak mají negativní zkušenosti s neúměrným vlivem státu na jejich činnost. Role všeobecné sestry byla potvrzena jako důležitá, významná či nejvýznamnější a většina respondentů hodnotí středoškolské vzdělávání všeobecných sester jako dostačující.

Klíčová slova: nestátní zařízení – ošetřovatelství – poskytovatel sociálních služeb – všeobecná sestra – vzdělávání

ABSTRACT

Introduction: The lack of social service providers of nursing care is currently a highly discussed topic. Current society is characterized by prolonged life and high demand for nursing care. Lack of qualified nurses is a recurring trend, which is further exacerbated by the lack of mentors' time. Development of individual nursing care significantly supports NANDA diagnosis and conceptual nursing models. Understanding of these trends in nursing, helps nurses to understand this development.

Objective: The objective was to compare experiences of social service providers with start of their activities and to explore experience and attitudes of respondents in area of general nurse's role.

Methods: A set of four respondents represent the following professions: tax consultant, economic engineer, mechanical engineer and general nurse. Semi-structured interviews were recorded on a recording device followed by transcription. The data thus obtained was coded and analysed using Atlas.ti and Microsoft Word where maps, tables, and interview reports were created. Summarized data were ordered by individual goals and contain authentic snippets of their own interviews.

Results: Main objectives were met by identifying the three most important issues that respondents perceive as most important for the successful establishment of a social service provider: working with the right people you choose and trust, a clear concept, a serious approach, and secure funding. The interview revealed the phenomenon of a real lack of nurses who are connected with the continuing misconception of their higher education in practice.

Conclusion: The survey shows that respondents perceive the most important cooperation with the right people. On the contrary, they have negative experience with the disproportionate influence of the state on their activities. The role of the general nurse has been confirmed as important, significant, or most significant, and most respondents consider secondary education as a sufficient nursery.

Keywords: *non-state institution – nursing – social services provider – general nurse – education*

KONTAKT:

Bc. Jan Doležal, Univerzita Pardubice, Fakulta zdravotnických studií, Průmyslová 395, 530 03 Pardubice (IV-Pardubičky), Česká republika
E-mail: jan.dolezal.cz@gmail.com

SBORNÍK ABSTRAKTŮ

z V. ročníku

Studentské vědecké konference ZSF JU

Jan Neugebauer, Jitka Doležalová, Iva Šafaříková (editoři)

Vydavatel: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zdravotně sociální fakulta

Sazba: Zuzana Straková

Tisk: Typodesign, s. r. o., České Budějovice

1. vydání 2018

Náklad: 50 ks

62 stran

ISBN 978-80-7394-718-7